

31. Yleiset työt

Kaupungin yleisten töiden lautakunnan v:lta 1947 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset ym. Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1947 puheenjohtajana toimitsija E. H. Härmä, varapuheenjohtajana yli-insinööri H. O. Backman sekä jäsenenä liikennetarkastaja V. J. Laitinen, kivityömies N. Lehtinen, insinööri A. W. Liljeberg, pankinjohtaja H. K. Paloheimo, kivityömies E. V. Riipinen, arkkitehti E. Suhonen ja yliarkkitehti M. Välikangas. Kaupunginhallituksen edustajaksi lautakuntaan oli määrätty kaupungin teknillinen johtaja insinööri R. J. M. Granqvist. Lautakunnan sihteeri varatuomari R. O. Parviainen hoiti virkaansa vakinaisena heinäkuun 1 p:stä alkaen.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 49 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 1 415 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 527.

Lautakunnan kertomusvuoden aikana käsittelemistä asioista henkilökuntaa koskevia asioita lukuunottamatta mainittakoon seuraavat:

Rakennustoimiston osastoja kehoitettiin ¹⁾ suorituttamaan kaikki konepaja-alaan kuuluvat työnsä varasto-osaston korjauspajassa.

Varasto-osasto oikeutettiin ²⁾ suorittamaan Nikolajeff oy:ltä ostetusta kuorma-autosta korotettu hinta.

Liikennelaitokselle luovutettiin ³⁾ yksi tulitorviputkikattila 20 000 mk:n hinnasta.

Insinööri P. Saikku oikeutettiin ⁴⁾ osallistumaan valtion teknillisen tutkimuslaitoksen betonikursseihin kaupungin kustannuksella.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁵⁾ myymään rakennusmestari U. Liusvaaralle 1 600 kpl käytettyjä punaisia muuritiilejä 4 mk:n hinnasta kappaleelta.

Salmisaaren höyryvoima-aseman rakennuspiirustusten laatiminen annettiin ⁶⁾ insinööri-toimisto U. Varjon tehtäväksi.

Tampereella ja Nokialla pidettäviä kansainvälisiä urheilukilpailuja varten lainattiin ⁷⁾ Työväen urheiluliitolle 20 Suomen, 6 Norjan ja 6 Ruotsin lippua.

Kumpulaan perustettavien 2-kerroksisten asuintalojen vesijohtotyöt annettiin ⁸⁾ kaupungin vesijohtolaitoksen suoritettavaksi.

Talorakennusosaston toimenpiteet kahden tuberkuloosisairaalan höyrykattilan vaurioitumisen johdosta hyväksyttiin ⁹⁾.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle myytiin ¹⁰⁾ yksi Suomen lippu 1 400 mk:n hinnasta.

¹⁾ Yl. t. lk. 7 p. tammik. 24 §. — ²⁾ S:n 13 p. tammik. 57 §. — ³⁾ S:n 13 p. tammik. 58 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 104 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. helmik. 171 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 196 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. maalisk. 288 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. maalisk. 308 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 310 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. maalisk. 336 §.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁾ ostamaan Suomen Maanviljelijäin kauppa oy:ltä kuorma-auto n. 950 000 mk:n hinnasta.

Varasto-osasto oikeutettiin ²⁾ myymään opettaja R. Holmbergille käytöstä poistettu höyläpenkki.

Katurakennusosasto oikeutettiin ³⁾ tilaamaan Rajasaaren toiseksi kaasukompressoriksi Dansk Trykluft Kompagni A/S:n tarjoaman kompressorin 99 050 mk:n hinnasta.

Rakennustoimiston kaupunginhallitukselle esittämät selvitykset korvauksen perimistä varten maantiejatkojen kunnossapitokustannuksista v:lta 1946, hyväksyttiin ⁴⁾.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁵⁾ luovuttamaan liikennelaitokselle kivenmurskaaja elevaattoreineen ja lajittelijoineen 440 000 mk:n hinnasta ilman hihnoja sekä vuokraamaan tämän koneen käyttöön tarvittava sähkömoottori toistaiseksi.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁶⁾ vuokraamaan Meripelastus oy. Vetehinen ab:lle sukeltajan jakotaulu huhtikuun loppuun saakka 500 mk:n vuorokausivuokrasta.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁷⁾ perimään Makkabi urheiluseuralta 1 500 mk:n suuruinen korvaus palauttamatta jääneestä Suomen lipusta.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁸⁾ luovuttamaan Finlands svenska scoutförbund yhdistyksen käyttöön määrätyn ajaksi 7 kpl eri maiden lippuja, 51 lipputankoa ja 50 makkiastiaa vuokravapaasti.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁹⁾ myymään käytöstä poistettu halonpilkkomiskone autonkuljettaja A. Laineelle.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁰⁾ vuokraamaan Tornion kaupungille yksi huuhtelupumppu 300 mk:n vuorokausivuokrasta.

Katurakennusosasto oikeutettiin ¹¹⁾ korvaamaan Kaisaniemen- ja Unioninkadun välisen Puutarhakadun osan aita luiskalla ja kadun sivuun istutettavalla matalalla pensasaidalla.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹²⁾ Valtion polttoainetoimistolta hankkimaan 8 000 kpl ratapölkkyjä.

Varasto-osaston toimenpide betonisekoittajan vuokraamisesta G. V. Sohlberg oy:lle 200 mk:n vuorokausivuokrasta hyväksyttiin ¹³⁾.

Rakennustoimiston korjauspajoihin ja työmaihin tutustumassa olevalle Tampereen kaupungin rakennustoimiston insinööriostasnon viranhaltija- ja työntekijäretkikunnalle päätettiin ¹⁴⁾ tarjota lounas.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁵⁾ myymään kaupungingeodeetti E. Saloselle työntökärryt 300 mk:n hinnasta.

Varasto-osaston suorittamien tarveaineiden ostoarvon ylimmäksi määräksi vahvistettiin ¹⁶⁾ 1 500 000 mk sekä koneiden ja työkalujen ostoarvon ylimmäksi määräksi 500 000 mk.

Varastomies H. Kortelainen määrättiin ¹⁷⁾ suorittamaan korvaus kadottamistaan kumisuojajalkineista ja kumirukkasista ja varasto-osasto oikeutettiin pidättämään nämä korvauserät hänelle maksamatta olevasta kesä- ja sairaslomakorvauksesta.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁸⁾ tilaamaan H. G. Paloheimo oy:ltä 600 000 kpl julkisivutiiliä.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁹⁾ tilaamaan Kone-edustus B. S. Hjelt nimiseltä toimimelta 6 tiehöylää 1 203 000 mk:n hinnasta kappaleelta ja yhden tiehöylän 1 900 000 mk:n hinnasta.

Varasto-osasto oikeutettiin ²⁰⁾ tilaamaan rakennustoimistolle lumenkuormauskone insinööri Sandholmilta n. 1 500 000 mk:n hinnasta.

Rakennustoimisto oikeutettiin ²¹⁾ tekemään Maunulan kansanasunnot oy:n kanssa sahaussopimus vähintään 200 000 j³n suuruisen määrän sahauttamisesta.

Varasto-osasto oikeutettiin ²²⁾ tilaamaan Julius Tallberg oy:ltä kallioporakoneen osia n. 3 000 000 mk:n arvosta.

¹⁾ Yl. t. lk. 17 p. maalisk. 337 §. — ²⁾ S:n 17 p. maalisk. 339 §. — ³⁾ S:n 26 p. maalisk. 359 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 360 a §. — ⁵⁾ S:n 26 p. maalisk. 368 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. maalisk. 369 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. maalisk. 370 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. maalisk. 372 § ja 31 p. maalisk. 390 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. maalisk. 391 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. huhtik. 411 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. huhtik. 413 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. huhtik. 424 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. huhtik. 425 §. — ¹⁴⁾ S:n 14 p. huhtik. 434 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. huhtik. 456 §. — ¹⁶⁾ S:n 21 p. huhtik. 457 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. huhtik. 459 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. huhtik. 460 § ja 25 p. elok. 883 §. — ¹⁹⁾ S:n 28 p. huhtik. 483 §. — ²⁰⁾ S:n 28 p. huhtik. 484 §. — ²¹⁾ S:n 12 p. toukok. 554 §. — ²²⁾ S:n 28 p. huhtik. 494 §.

Helsingin Marttayhdistys vapautettiin¹⁾ 3 000 mk:n suuruisen laskun suorittamisesta.

Varasto-osasto oikeutettiin²⁾ myymään rakennustoimiston varastoissa oleva kirjoista poistettu irtaimisto julkisella huutokaupalla.

Varasto-osasto oikeutettiin³⁾ myymään kalustonhoitaja A. Laaksolle 3 m rataiskoa ja 10 m kapearaideiskoa 5 mk:n kilohinnasta.

Katurakennusosasto oikeutettiin⁴⁾ ostamaan Asfaltti oy. Lemminkäiseltä, Oy. Colas ab:ltä ja Oy. Ikopal ab:ltä yhteensä 400 tonnia asfalttiemulsiota.

Katurakennusosasto oikeutettiin⁵⁾ tekemään sopimukset Asfaltti oy. Lemminkäisen, Oy. Tektor-Viarecta ab:n ja Rakennus oy. Cultorin kanssa v. 1947 suoritettavista asfalttipäällysteiden korjauksista.

Varasto-osasto oikeutettiin⁶⁾ vuokraamaan Hämeenlinnan rakennustoimistolle 74 Suomen lippua.

Varasto-osasto oikeutettiin⁷⁾ myymään suomenkielisille kansakouluille Suomen lippu 1 400 mk:n hinnasta.

Päätettiin⁸⁾, ettei konepajatyöntekijäin suojaapukuja koskeva anomus antaisi aiheutta toimenpiteisiin.

E. Gren & Son toiminimen ekonomiseritarjous kunnalliskodin lämpökeskusta varten hyväksyttiin⁹⁾.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁰⁾ vuokraamaan Silta ja Satama oy:lle 12 tonnin höyryjyryä 1 000 mk:n vuorokausivuokrasta.

Varasto-osasto oikeutettiin¹¹⁾ vuokraamaan Korkeasaaren eläintarhalle yksi käsikäyttöinen betoninsekoittaja 100 mk:n vuorokausivuokrasta.

Varasto-osasto oikeutettiin¹²⁾ vuokraamaan Lahden kaupungille 2 lippua.

Illby Snickeri-nimisen toiminimen 686 000 mk:aan päättyvä tarjous ikkunain ja ovien hankkimisesta Kumpulan kunnallisia asuntoja¹³⁾ varten hyväksyttiin¹⁴⁾.

Päätettiin¹⁵⁾, ettei korjauspajan tuotantokomitean ehdotus korjauspajassa olevan haaravaraston hallintasuhteiden muuttamisesta anna aiheutta toimenpiteisiin.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁶⁾ vuokraamaan Silta ja Satama oy:lle 2 konekäyttöistä nosturia 400 mk:n vuorokausivuokrasta.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁷⁾ vuokraamaan Rakennus oy. Cultorille 8 tonnin tiejyryä 1 000 mk:n vuorokausivuokrasta.

Konemestari G. Romström oikeutettiin¹⁸⁾ pitämään talousporsasta Savilan pumppulaitoksen alueella.

A. W. Liljeberg oy:lle vuokrattiin¹⁹⁾ 8 tonnin jyryä 1 000 mk:n vuorokausivuokrasta.

Malminkadun 5:ssä olevan ruokalan kustannusten jakautuminen kaupungin eri laitosten kesken määrättiin²⁰⁾.

Varasto-osasto oikeutettiin²¹⁾ vuokraamaan Tuusulan kauppialalle 57 lippua ja lipputankoa, Kouvolan kauppialalle 6 Ruotsin, 6 Norjan ja 6 Tanskan lippua ja Jyväskylän kaupungille 2 Norjan, 2 Tanskan, 2 Ruotsin, 2 Neuvostoliiton, 2 Jugoslavian sekä 2 Puolan lippua.

Varasto-osasto oikeutettiin²²⁾ vuokraamaan Puutavaratoimisto H. O. Elmgrenille yksi sammakkopumppu letkuineen 100 mk:n vuorokausivuokrasta.

Oulun kaupungin rakennustoimistolle vuokrattiin²³⁾ betonisulloin 150 mk:n vuorokausivuokrasta.

Talorakennusosasto oikeutettiin²⁴⁾ ryhtymään tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin öljylämmityksen aikaansaamiseksi eräissä kaupungin laitoksissa.

Talorakennusosasto oikeutettiin²⁵⁾ vuokraamaan kulkutautisairaallalle 10 kuoppaunua 200 mk:n kuukausivuokrasta kappaleelta.

¹⁾ Yl. t. lk. 5 p. toukok. 514 §. — ²⁾ S:n 5 p. toukok. 523 §. — ³⁾ S:n 12 p. toukok. 550 §. — ⁴⁾ S:n 28 toukok. 605 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 606 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. toukok. 614 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. kesäk. 655 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. kesäk. 658 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. toukok. 616 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. kesäk. 662 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. kesäk. 671 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. kesäk. 673 §. — ¹³⁾ Ks. tämän kert. II osan s. 268. — ¹⁴⁾ Yl. t. lk. 26 p. kesäk. 707 §. — ¹⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 708 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. kesäk. 710 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. kesäk. 711 §. — ¹⁸⁾ S:n 26 p. kesäk. 718 §. — ¹⁹⁾ S:n 7 p. heinäk. 750 §. — ²⁰⁾ S:n 7 p. heinäk. 752 §. — ²¹⁾ S:n 7 p. heinäk. 753 § ja 29 p. heinäk. 795 ja 796 §. — ²²⁾ S:n 29 p. heinäk. 797 §. — ²³⁾ S:n 29 p. heinäk. 798 §. — ²⁴⁾ S:n 29 p. heinäk. 818 §. — ²⁵⁾ S:n 18 p. elok. 844 §.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁾ vuokraamaan Wärtsilä-yhtymä oy:lle yksi sammakko-pumppu letkuineen 150 mk:n vuorokausivuokrasta.

Suomen Kiviteollisuus oy:n 1 002 200 mk:aan päätyvä tarjous Salmisaaren voimalaitoksen graniittitöistä hyväksyttiin²⁾.

Oy. Vesijohtola ab:n tarjous 1 352 065 mk:n kustannuksin saniteettilaitteiden järjestämisestä taloon Sofiankatu n:o 3, hyväksyttiin³⁾.

Malminkadun 5:ssä olevan ruokalan pito päätettiin⁴⁾ antaa toistaiseksi rouva H. Järnroosille.

Varasto-osasto oikeutettiin⁵⁾ vuokraamaan Kuusankosken kunnalle 100 Suomen lip-pua tankoineen.

Herttoniemen Saha oy:ltä päätettiin⁶⁾ periä korvausta 84 000 mk sahauksen myöhäs-tymisestä.

Varasto-osasto oikeutettiin⁷⁾ tilaamaan Oy. Tiekone ab:ltä 5 moottorihöylää 1 400 000 mk:n hinnasta kappaleelta ja 5 autonsivuauraa 95 000 mk:n hinnasta kappaleelta.

Varasto-osasto oikeutettiin⁸⁾ vuokraamaan autonkuljettajille H. V. Nymanille ja K. J. Urholle bensiinikäyttöisen betoninsekoittajan 225 mk:n vuorokausivuokrasta.

Varasto-osasto oikeutettiin⁹⁾ vuokraamaan Valtionrautateille ponttausvasara 200 mk:n vuorokausivuokrasta.

Taimistopuutarhuri A. Lehtivuori kiellettiin¹⁰⁾ harjoittamasta kauppapuutarhaliikettä, mutta oikeutettiin¹¹⁾ jatkuvasti pitämään kotipuutarhaa erinäisin ehdoin ja puisto-osaston tehtäväksi annettiin laatia vuokrasopimus hänen käyttämästään maa-alasta.

Rakennustoimiston palveluksessa olevat koneenhoitajat päätettiin¹²⁾ mahdollisuuksien mukaan liittää urakkatyöjärjestelmään.

Katurakennusosasto oikeutettiin¹³⁾ käyttämään Kaisaniemen vesialtaan tiivistämi-seen kertomusvuonna v:n 1947 kunnossapitorahoja.

Herttoniemen Saha oy:lle sahattavaksi varatuista tukeista päätettiin¹⁴⁾ siirtää 120 000 j³ sahattavaksi Maunulan sahalla ja mainitulle yhtiölle päätettiin suorittaa tukkien vau-nustapurkamiskustannukset, enintään 5 mk kappaleelta.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁵⁾ myymään varastoihin kertynyt rautaromu enimmäen tarjoavalle.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁶⁾ vuokraamaan vaakitsija N. Niklanderille teodoliitti 50 mk:n tuntivuokrasta.

Liikennelaitokselle vuokratun ilmapuristajan vuokraksi vahvistettiin¹⁷⁾ 500 mk vuoro-kaudessa ja työntökärryjen vuokraksi 5 mk vuorokaudessa.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁸⁾ vuokraamaan Rauta- ja konetarve oy:lle paalurana vinttureineen ja moottoreineen 1 200 mk:n vuorokausivuokrasta ja 225 litran betonin-sekoittaja 500 mk:n vuorokausivuokrasta.

Varasto-osasto oikeutettiin¹⁹⁾ myymään käytöstä poistetun kivenmurskaajan seula koneenkokoja A. Salmiselle.

Kaupungin puistoissa päätettiin²⁰⁾ säilyttää vielä kesällä 1947 palstaviljelykset.

Göteborgin katulautakunnan jäsenille päätettiin²¹⁾ järjestää lounas ja teatterinäy-täntö heidän mahdollisesti käydessään Helsingissä marraskuun loppupuolella.

Työnjohtaja K. G. Grandellille betoninsekoittajan vuokrauksesta lähetetty 5 100 mk:n lasku päätettiin²²⁾ alentaa 2 550 mk:aan.

Varasto-osasto oikeutettiin²³⁾ myymään Rauta- ja konetarve oy:lle 14 kpl paalu-tukkeja 175 mk:n hinnasta juoksumetriltä.

1) Yl. t. lk. 18 p. elok. 846 §. — 2) S:n 18 p. elok. 854 §. — 3) S:n 18 p. elok. 855 §. — 4) S:n 1 p. syysk. 905 §. — 5) S:n 15 p. syysk. 954 §. — 6) S:n 15 p. syysk. 955 §. — 7) S:n 15 p. syysk. 956 §. — 8) S:n 15 p. syysk. 957 §. — 9) S:n 22 p. syysk. 987 §. — 10) S:n 26 p. kesäk. 697 §. — 11) S:n 8 p. syysk. 921 § ja 29 p. syysk. 1 005 §. — 12) S:n 29 p. syysk. 1 006 §. — 13) S:n 29 p. syysk. 1 008 §. — 14) S:n 22 p. syysk. 993 § ja 29 p. syysk. 1 017 §. — 15) S:n 6 p. lokak. 1 052 §. — 16) S:n 6 p. lokak. 1 053 §. — 17) S:n 14 p. lokak. 1 096 ja 1 097 §. — 18) S:n 14 p. lokak. 1 098 §. — 19) S:n 20 p. lokak. 1 119 §. — 20) S:n 20 p. lokak. 1 121 §. — 21) S:n 27 p. lokak. 1 155 § ja 3 p. marrask. 1 191 §. — 22) S:n 3 p. marrask. 1 183 §. — 23) S:n 3 p. marrask. 1 187 §.

Varasto-osaston toimenpide 25 lapion ja 10 kuokan vuokraamisesta Suomen Retkeilymajajärjestölle hyväksyttiin ¹⁾).

Varasto-osaston toimenpide eräiden tavaroiden vuokraamisesta kansliasihteeri S. Hellevaaralle hyväksyttiin ²⁾ ja vuokraksi vahvistettiin 3 mk vuorokaudessa esinettä kohden.

Oy. Nobel-Standard ab:n tarjous öljylämmityspolttimoista ja säiliöistä hyväksyttiin ³⁾ ja asennustyöt päätettiin tilata laskun mukaan sekä talorakennusosasto oikeutettiin tilaamaan tarvittavat kattilain muutokset joltakin lämpöjohtoliikkeeltä.

Päätettiin ⁴⁾, ettei Turvetuote osuuskunnan tarjous osuuskunnan rakennuksen, koneiden ja kaluston myynnistä anna aiheutta toimenpiteisiin.

Katurakennusosasto oikeutettiin ⁵⁾ maksamaan rakennusmestari A. Kaljusen kurssimaksu hänen osallistumisestaan Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen järjestämiin betonikursseihin.

Helsingin Maalaushuolto nimisen toiminimen 488 000 mk:aan päättyvä tarjous Kumppulassa valmisteilla olevien asuinrakennusten maalaustöiden suorittamisesta hyväksyttiin ⁶⁾).

Rakennustoimisto oikeutettiin ⁷⁾ tekemään sopimus rouva R. Österbergin kanssa Malminkadun 5:ssä olevan ruokalan pidosta.

Varasto-osaston toimenpiteet sammakkopumpun lainaamisesta kiinteistötoimiston maatalousosastolle hyväksyttiin ⁸⁾ ja pumpun vuokraksi määrättiin 75 mk vuorokaudessa.

Päätettiin ⁹⁾ jättää varastopäällikön tehtäväksi tutkia onko Herttoniemen Saha oy. luovuttanut yksityisille tilaajille lautatavaraa enemmän kuin nämä vastaavasti tukkeja, minkä lisäksi päätettiin, ettei tämän laatuksia yksityisiä sahauksia varasto-osaston toimesta enää saa sahalla suorittaa.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁰⁾ luovuttamaan yksi työmaavaja Pukinmäen Veto nimiselle urheiluseuralle alkavaksi luistelukaudeksi.

Insinööri I. Varis oikeutettiin ¹¹⁾ osallistumaan Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen ylemmille betonikursseille kaupungin kustannuksella.

Vesijohtoliike Huber oy:n 3 155 000 mk:aan päättyvä tarjous saniteettitöiden suorittamisesta Salmisaaren voimalaitosta varten hyväksyttiin ¹²⁾).

Varasto-osasto oikeutettiin ¹³⁾ vuokraamaan Nikkilän sairaalalle 3 kapearaidevaihdetta 150 mk:n kuukausivuokrasta kappaleelta.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁴⁾ oman harkintansa mukaan joko lainaamaan tai vuokraamaan yksi korsukamina Idrottsföreningen Kamraterna urheiluseuralle.

Maunulan Kansanasunnnot oy:n rakennustoiminnasta jäljellejäänyt n. 45 std:n suuruinen puutavaramäärä päätettiin ¹⁵⁾ ostaa voimassaolevia puutavaran hintoja ylittäen.

Varasto-osasto oikeutettiin ¹⁶⁾ suorittamaan korjauspajan ruokailuhuoneeseen hankitun radion hinta ja asennuskustannusten jäännöserä, yhteensä 6 748 mk.

Varasto-osaston toimenpide väkivivun vuokraamisesta vesijohtolaitokselle hyväksyttiin ¹⁷⁾ ja vuokraksi vahvistettiin 15 mk vuorokaudessa.

Työnantajien edustajaksi varasto-osaston korjauspajan tuotantokomiteaan valittiin ¹⁸⁾ lautakunnan jäsen V. Laitinen, kaupungininsinööri A. Linnavuori ja insinööri T. Lamminen ja heidän varamiehikseen vastaavasti lautakunnan jäsen V. Riipinen, katurakennuspäällikkö W. Starck ja insinööri E. Gallen.

Suomen ylioppilaskuntien liitto vapautettiin ¹⁹⁾ suorittamasta vuokraa lainaamistaan 6 Suomen lipusta.

Esitykset. Työntekijäin palkkausta ja työsuhteita koskevia esityksiä annettiin kaupunginhallitukselle ja muille laitoksille seuraavasti: Katurakennusosaston rakennusmestarien päivystysjärjestelmästä ja varallaoloajan korvauksesta ²⁰⁾, puhtaanapito-osaston työnjohtajien esimiehen päivystysajasta ja varallaoloajan korvauksesta ²¹⁾,

¹⁾ Yl. t. lk. 3 p. marrask. 1 188 §. — ²⁾ S:n 3 p. marrask. 1 190 §. — ³⁾ S:n 10 p. marrask. 1 211 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. marrask. 1 213 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. marrask. 1 222 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. marrask. 1 233 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. marrask. 1 235 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. marrask. 1 236 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. marrask. 1 243 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. marrask. 1 284 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. jouluk. 1 314 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 327 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 332 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 333 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 335 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 337 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 339 §. — ¹⁸⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 391 §. — ¹⁹⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 392 §. — ²⁰⁾ S:n 20 p. tammik. 102 §. — ²¹⁾ S:n 27 p. tammik. 119 §.

lisämäärärahasta erinäisille tileille työntekijäin palkkojen korotuksen johdosta ¹⁾, vapaapäivien häiriintymisen korvauksesta puhtaanapito-osaston työntekijöille ²⁾, 33 %:n urakkakorvauksesta lumityössä oleville työntekijöille ³⁾, määrärahasta palkan maksamiseksi lautakunnan jäsenelle, kivityömies V. Riipiselle ulkomaanmatkan johdosta ⁴⁾, erinäisten virkojen siirtämisestä kuukausipalkalle ⁵⁾, erinäisten virkojen palkkaluokkien korotuksesta ⁶⁾, Savilan pumppuaseman päivystystyöstä ja varallaoloajan korvauksesta ⁷⁾, erään sotavankina kuolleen reservipalkasta ⁸⁾, eräiden virkojen perustamisesta ⁹⁾, erään viran lakkauttamisesta ¹⁰⁾, korjauspajan esimiesten palkan järjestelystä ¹¹⁾, erään viran täyttämisestä ¹²⁾, ja rakennustoimiston työmaiden työajan järjestelystä pimeänä vuoden aikana ¹³⁾.

Talorakennusala koskevia esityksiä tehtiin seuraavasti: Eräiden v. 1938—41 ja 1943 siirtomäärärahojen jäljellä olevan osan siirtämisestä v. 1947 siirtomäärärahoina edelleen kolmeksi vuodeksi ¹⁴⁾, määrärahasta eräiden talojen korjausta varten ¹⁵⁾ määrärahasta poikien ammattikoulua varten ¹⁶⁾, lisämäärärahasta erinäisiä muutostöitä varten työnvälitystoimiston ja huoneenvuokralautakunnan huoneistoissa ¹⁷⁾, lisämäärärahasta työpalkkojen korotusta, rakennuskustannusten yleistä nousua ja saunojen rakentamista varten ¹⁸⁾, määrärahan ylityksen peittämisestä ¹⁹⁾, määrärahasta Marian sairaalan poliklinikan laajentamistöitä varten ²⁰⁾, määrärahasta palovaurioiden korjausta varten ²¹⁾, tutkimuksen suorittamisesta kaupungin laitosten polttoaineiden kulutuksesta ²²⁾, määrärahasta Töölön kirjaston rakenteellisia muutoksia varten ²³⁾, lastentarhan rakentamisesta Käpylään ²⁴⁾, ent. poikain ammattikoulun tontin käytöstä ²⁵⁾, määrärahasta arkisto- ja piirustuskaappien hankkimista varten ²⁶⁾, elintarvikekeskuksessa tehtävistä muutoksista ²⁷⁾, matalapainekattiloiden korjauksesta ²⁸⁾, uuden Kivelän sairaalan osaston rakennustyön loppuunsaattamisesta ²⁹⁾, määrärahasta Marian sairaalan sisätautiosaston sähköjohtojen uusimista varten ³⁰⁾, erään huoneen jakamisesta ³¹⁾, uudesta suolakalavarastosta ³²⁾, vuotaja öljymakasiinin rakennuskustannuksista ³³⁾, määrärahasta eräitä kunnallisia asuintaloja varten ³⁴⁾, linoleumimattojen hankkimisesta ³⁵⁾, Snellmaninkadun kansakoulun raunioiden purkamisesta ³⁶⁾, määrärahasta välikaton uusimista varten ³⁷⁾, öljylämmityslaitteiden hankkimisesta eräisiin taloihin ³⁸⁾, kaupungintalon julkisivun ja ison porraskäytävän maalaamisesta ³⁹⁾, desinfektiosauhojen peltisten savupiippujen korvaamisesta muuratuilla savuhormeilla ⁴⁰⁾, eräiden määrärahojen ylitysoikeudesta ⁴¹⁾, määrärahasta muutos- ja korjaustöitä varten eräillä paloasemilla ⁴²⁾, uuden pesukoneen asentamisesta ⁴³⁾, määrärahasta rahatoimiston töiden maksamista varten ⁴⁴⁾, paja-ahjon hankkimisesta ⁴⁵⁾, tuuletuslaitteiden asentamisesta ⁴⁶⁾, Eteläsataman tullipaviljongin väliaikaisesta järjestelystä ⁴⁷⁾, Kivelän sairaalan hallintorakennuksessa suoritettavista muutostöistä ⁴⁸⁾, mukavuuslaitoksen rakentamisesta ⁴⁹⁾, lisämäärärahasta Marian sairaalan kirurgisen osaston muutostöitä varten ⁵⁰⁾, Lepäsuon lastentarhaan hankittujen kiipeilyvälineiden ja puistokeinun maksamisesta ⁵¹⁾, puusta rakennettavasta lastentarharakennuksesta ⁵²⁾, ja Salmisaaren voimalaitoksen vaakuutuksesta ⁵²⁾.

¹⁾ Yl. t. lk. 27 p. tammik. 139 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 202 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 203 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. helmik. 263 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. maalisk. 283 § ja 14 p. lokak. 1 093 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. maalisk. 312 §, 26 p. maalisk. 358 §, 2 p. kesäk. 625 §, 15 p. syysk. 945 § ja 14 p. lokak. 1 072 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. maalisk. 360 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. toukok. 544 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. toukok. 612 §, 613 § ja 615 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. kesäk. 698 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. syysk. 1 015 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. lokak. 1 092 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. lokak. 1 147 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 52 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 123 §, 126 §, 127 §, 133 §, 134 §, 135 §, 137 § ja 24 p. helmik. 255 §, 10 p. maalisk. 309 §, 26 p. maalisk. 366 §, 28 p. huhtik. 477 §, 6 p. lokak. 1 051 §, 14 p. lokak. 1 078 §, 1 079 § ja 1 083 §, 8 p. jouluk. 1 329 §, 15 p. jouluk. 1 359 §, 1 360 § ja 1 361 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 124 §. — ¹⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 125 § ja 7 p. heinäk. 742 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 128 §, 129 §, 130 §, 131 § ja 138 §, 28 p. toukok. 600 § ja 14 p. lokak. 1 085 §. — ¹⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 132 § ja 29 p. syysk. 1 010 §. — ²⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 136 §. — ²¹⁾ S:n 27 p. tammik. 148 §. — ²²⁾ S:n 12 p. helmik. 197 §. — ²³⁾ S:n 12 p. helmik. 213 §. — ²⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 228 §. — ²⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 254 §. — ²⁶⁾ S:n 3 p. maalisk. 286 §. — ²⁷⁾ S:n 17 p. maalisk. 330 §. — ²⁸⁾ S:n 17 p. maalisk. 331 § ja 29 p. heinäk. 817 §. — ²⁹⁾ S:n 26 p. maalisk. 364 §. — ³⁰⁾ S:n 21 p. huhtik. 454 §. — ³¹⁾ S:n 5 p. toukok. 513 §. — ³²⁾ S:n 19 p. toukok. 561 §. — ³³⁾ S:n 19 p. toukok. 562 §. — ³⁴⁾ S:n 19 p. toukok. 569 §. — ³⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 599 §. — ³⁶⁾ S:n 2 p. kesäk. 627 § ja 29 p. heinäk. 824 §. — ³⁷⁾ S:n 29 p. heinäk. 811 §. — ³⁸⁾ S:n 18 p. elok. 856 §. — ³⁹⁾ S:n 25 p. elok. 872 §. — ⁴⁰⁾ S:n 8 p. syysk. 929 §. — ⁴¹⁾ S:n 6 p. lokak. 1 050 §. — ⁴²⁾ S:n 14 p. lokak. 1 077 §. — ⁴³⁾ S:n 14 p. lokak. 1 080 §. — ⁴⁴⁾ S:n 14 p. lokak. 1 081 §. — ⁴⁵⁾ S:n 14 p. lokak. 1 082 §. — ⁴⁶⁾ S:n 14 p. lokak. 1 084 §. — ⁴⁷⁾ S:n 20 p. lokak. 1 133 §. — ⁴⁸⁾ S:n 17 p. marrask. 1 234 §. — ⁴⁹⁾ S:n 24 p. marrask. 1 270 §. — ⁵⁰⁾ S:n 15 p. jouluk. 1 357 §. — ⁵¹⁾ S:n 15 p. jouluk. 1 358 §. — ⁵²⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 386 §. — ⁵³⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 387 §.

Katu- ja tierakennusta koskevia esityksiä tehtiin seuraavasti: Eräiden v. 1939—40 ja 1943 siirtomäärärahojen jäljelläolevan osan siirtämisestä v. 1947 siirtomäärärahoina edelleen kolmeksi vuodeksi ¹⁾, käyttöoikeuden myöntämisestä erälle siirtomäärärahoille ²⁾, toimistokaluston hankkimisesta ³⁾, määrärahasta Eläintarhan urheilukentän kovaäänislaitteiden hankkimista ja asentamista varten ⁴⁾, ojan perkaamisesta ⁵⁾, liikenteen järjestelysuunnitelmasta ⁶⁾, lisämäärärahasta työntekijäin palkkojen nousun johdosta ⁷⁾, Halkosuontien malmiesiintymästä ⁸⁾, Lautasaaren maantiesillan kunnossapitokustannuksista v. 1946 ⁹⁾, kadun kunnossapitovelvollisuudesta ¹⁰⁾, Tammelundin yhdystien sillan rakentamisesta ¹¹⁾, Linnankoskenkadun tasottamisesta ¹²⁾, liikennemerkkien pystyttämisestä ¹³⁾, määrärahasta viemärin uusimista ja jatkamista varten ¹⁴⁾, suojahautojen täyttämisestä ¹⁵⁾, tiemaksujen merkitsemisestä kaupungin talousarvioon ¹⁶⁾, Pakilan siirtolapuutarhan rakennustöistä ¹⁷⁾, Puistolan puistotien kunnostamisesta ¹⁸⁾, liikennemajakoiden vilkkuvalon värien muuttamisesta ¹⁹⁾, varastoalueen järjestämisestä ²⁰⁾, uurreputkien saumauksessa käytettävän laitteen patenttioikeudesta ²¹⁾, ja liitosalueen asemakaavasta ²²⁾.

Puhtaanapitoalaa koskevia esityksiä tehtiin seuraavasti: Talvipuhtaanapito-ohjelman suunnitelmasta ²³⁾, lisämäärärahasta työntekijäinpalkkojen korotuksen johdosta ²⁴⁾, ja puhtaanapitomaksujen korottamisesta ²⁵⁾.

Puistoja ja istutuksia koskevia esityksiä tehtiin seuraavasti: Puistikkujen perustamisesta ²⁶⁾, lisämäärärahasta ja erinäisten tilien ylityksestä ²⁷⁾, Bengtsårin kasvihuone-rakennelmien käytöstä ²⁸⁾, eräiden puistojen siirtämisestä puisto-osaston alaisuuteen ²⁹⁾, Pitäjänmäen ns. punaisten hautapaikan kunnostamisesta ³⁰⁾, Haagan sankarihautojen kunnostamisesta ³¹⁾, lisämäärärahasta puistojen ja istutusten hoitoa varten ³²⁾, kasvien lahjoittamisesta Helsingin yliopistolle ³³⁾, ent. Suojeluskuntatalon istutusten kunnostamisesta ³⁴⁾, määrärahasta Erottajan puistikon vesiallasta varten ³⁵⁾, leikkikentän rakentamisesta Säätöytalon puistikoon ³⁶⁾, ja eräiden kaupungille kuulumattomien istutusten kunnossapitokustannusten korottamisesta ³⁷⁾.

Muita esityksiä tehtiin seuraavasti: Töiden suorittamisesta varasto-osaston korjauspajassa ³⁸⁾, tuotantokomitean aiheuttamien kustannusten maksamisesta ³⁹⁾, korvauksen maksamisesta varkauksissa menetetyistä omaisuudesta ⁴⁰⁾, määrärahasta lautakunnan jäsenten palkkioiden korotuksen johdosta ⁴¹⁾, korvauksen perimisestä kadonneesta kattolakka-astiasta ⁴²⁾, varkauksissa kadonneiden esineiden poistamisesta kirjoista ⁴³⁾, Herttoniemen Saha oy:n kanssa tehdyn sahaus sopimuksen täydentämisestä ⁴⁴⁾, kuljetuslaatikon myynnistä ⁴⁵⁾, määrärahasta Toukolan korjauspajan varaston muutos- ja täydennystöiden suorittamista varten ⁴⁶⁾, betonijuntauuskoneen myynnistä ⁴⁷⁾, eräiden koneiden ja laitteiden siirtämisestä satamalaitoksen hallintaan ⁴⁸⁾, tulipalossa tuhoutuneen omaisuuden korvaamisesta ⁴⁹⁾, ja käteiskassan korottamisesta ⁵⁰⁾, Suomen lippujen korvaushinnan vahvistamisesta ⁵¹⁾, varasto-osaston korjauspajan toimiston työajasta ⁵²⁾, tilapäisestä työvoimasta v. 1948 ⁵³⁾, Suomen lippujen myynnistä ⁵⁴⁾, putkituo-

¹⁾ Yl. t. lk. 7 p. tammik. 27 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 28 § ja 30 p. jouluk. 1 410 §. — ³⁾ S:n 13 p. tammik. 60 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 100 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 141 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 142 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 150 § ja 15 p. syysk. 959 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 178 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. helmik. 212 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. maalisk. 362 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. huhtik. 414 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. huhtik. 450 §. — ¹³⁾ S:n 28 p. huhtik. 489 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. kesäk. 668 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. elok. 880 §. — ¹⁶⁾ S:n 1 p. syysk. 903 § ja 29 p. syysk. 1 020 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. syysk. 947 §. — ¹⁸⁾ S:n 22 p. syysk. 989 §. — ¹⁹⁾ S:n 17 p. marrask. 1 237 §. — ²⁰⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 341 §. — ²¹⁾ S:n 15 p. jouluk. 1 365 §. — ²²⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 398 §. — ²³⁾ S:n 12 p. helmik. 204 § ja 3 p. marrask. 1 192 §. — ²⁴⁾ S:n 14 p. lokak. 1 099 §. — ²⁵⁾ S:n 10 p. marrask. 1 210 §. — ²⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 30 § ja 1 p. syysk. 896 §. — ²⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 147 §. — ²⁸⁾ S:n 24 p. helmik. 253 §. — ²⁹⁾ S:n 5 p. toukok. 526 §. — ³⁰⁾ S:n 28 p. toukok. 597 §. — ³¹⁾ S:n 26 p. kesäk. 700 §. — ³²⁾ S:n 29 p. heinäk. 819 §, 821 § ja 822 §. — ³³⁾ S:n 29 p. heinäk. 823 §. — ³⁴⁾ S:n 18 p. elok. 847 §. — ³⁵⁾ S:n 18 p. elok. 848 §. — ³⁶⁾ S:n 1 p. syysk. 896 §. — ³⁷⁾ S:n 3 p. marrask. 1 186 §. — ³⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 24 §. — ³⁹⁾ S:n 20 p. tammik. 108 §. — ⁴⁰⁾ S:n 3 p. helmik. 177 §. — ⁴¹⁾ S:n 17 p. helmik. 225 §. — ⁴²⁾ S:n 17 p. helmik. 229 §. — ⁴³⁾ S:n 24 p. helmik. 259 §, 260 §, 261 § ja 262 §, 28 p. huhtik. 481 §, 5 p. toukok. 520 §, 19 p. toukok. 566 §, 28 p. toukok. 604 §, 7 p. heinäk. 739 §, 17 p. marrask. 1 232 §, 24 p. marrask. 1 281 § ja 1 p. jouluk. 1 320 §. — ⁴⁴⁾ S:n 31 p. maalisk. 389 §, 22 p. syysk. 992 § ja 14 p. lokak. 1 095 §. — ⁴⁵⁾ S:n 14 p. huhtik. 426 §. — ⁴⁶⁾ S:n 28 p. huhtik. 482 § ja 11 p. kesäk. 656 §. — ⁴⁷⁾ S:n 5 p. toukok. 521 §. — ⁴⁸⁾ S:n 26 p. kesäk. 712 §. — ⁴⁹⁾ S:n 7 p. heinäk. 738 §. — ⁵⁰⁾ S:n 7 p. heinäk. 754 §. — ⁵¹⁾ S:n 25 p. elok. 875 § ja 876 §. — ⁵²⁾ S:n 8 p. syysk. 933 §. — ⁵³⁾ S:n 15 p. syysk. 944 §. — ⁵⁴⁾ S:n 29 p. syysk. 1 012 § ja 1 013 §.

lien luovutuksesta kaasulaitokselle¹⁾, varastoalueen vuokraamisesta rakennustoimiston käyttöön²⁾, korvauksen perimisestä Eläintarhanajan järjestelykomitealle vuokratuista, palauttamatta jääneistä penkeistä³⁾, toimenpiteistä puutavaravan saannin turvaamiseksi v. 1948⁴⁾, puutavaravaraston palovakuuttamisesta⁵⁾, puutavaravan luovutuksesta yksityisille henkilöille⁶⁾, ja vahingonkorvauksen maksamisesta⁷⁾.

Lausunnot. Työntekijäin palkkausta ja työsuhteita koskevia lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle ja muille laitoksille seuraavasti: Päivärahakorvausten suorittamisesta⁸⁾, vahtimestarin palkkaamisesta Kulosaaren kartanoon⁹⁾, kivityömies V. Valovuoren työsuhteesta¹⁰⁾, eräiden työntekijäin palkkaluokkien korotuksesta¹¹⁾, viemärien puhdistajien palkkauksesta¹²⁾, eräiden työntekijäin siirtämisestä kuukausi-palkalle¹³⁾, nuorisotyövoiman käytöstä¹⁴⁾, eräiden naistyöntekijäin työsuhteen ennalleenpalauttamisesta¹⁵⁾, viranhaltijain ja työntekijäin eläkeikärajan ja palvelusvuosien määrän alentamisesta¹⁶⁾, ja urakkatyökorvauksen suorittamisesta mittausteknikoille¹⁷⁾.

Talorakennusala koskevia lausuntoja annettiin seuraavasti: lämmityslaitteiden hankkimisesta¹⁸⁾, muutostöistä eräissä lastentarhoissa¹⁹⁾, Malmin sairaalan henkilökunnan asuntokysymyksestä²⁰⁾, autotallin järjestämisestä Ratakadun poliisiasemalle²¹⁾, eräiden talojen muutostöistä²²⁾, saunan rakentamisesta Stansvikin kartanoon²³⁾, Mäkelän kansakoulutalon rakentamisesta²⁴⁾, hellan siirtämisestä²⁵⁾, näyttämön järjestämisestä Kallion kansakouluun²⁶⁾, lastentarhan rakentamisesta Käpylään²⁷⁾, lisätilojen hankkimisesta Käpylän kansakouluu varten²⁸⁾, erään korttelin raivaamisesta²⁹⁾, poliisitalon rakentamisesta Vallilaa³⁰⁾, paimenkopin rakentamisesta poliisilaitoksen hevoslaitumelle³¹⁾, uuden desinfektolaitoksen rakentamisesta³²⁾, koneistetun pesulan järjestämisestä Ryttylän koulukotiin³³⁾, mukavuuslaitoksen rakentamisesta³⁴⁾, eräiden rakennusten uusimisesta ja saunan rakentamisesta³⁵⁾, tulipalon aiheuttamista kustannuksista³⁶⁾, desinfektiosauvojen korjauttamisesta³⁷⁾, eräiden rakennelmien rakentamisesta ja erinäisten korjaustöiden suorittamisesta³⁸⁾, kahden höyrypadan hankkimisesta kulkutautisairaalaan³⁹⁾, ilmavaihtolaitteiden rakentamisesta Kivelän sairaalaan⁴⁰⁾, ulkovesipostin rakentamisesta kulkutautisairaalaan⁴¹⁾, lattiamaton uusimisesta Kullatorpan lastenkodissa⁴²⁾, asuinhuoneiston järjestämisestä lämmittäjämekaanikolle tuberkuloosisairaala⁴³⁾, ajotien järjestämisestä Kivelän poliklinikkaan⁴⁴⁾, vaatteiden puseruskoneen hankkimisesta Reijolan lastenkotiin⁴⁵⁾, Bengtsärin tilan rakennusten korjauksesta⁴⁶⁾, potilashissin rakentamisesta Kunnalliskotiin⁴⁷⁾, näyttämön rakentamisesta Kaisaniemen kansakouluun⁴⁸⁾, eräiden teknillisten laitteiden uusimisesta Malmin sairaalassa⁴⁹⁾, pukukaappien ja huoneiden järjestämisestä tuberkuloosisairaalan henkilökunnalle⁵⁰⁾, kansakoulutalon rakentamisesta Maunulaan⁵¹⁾, Koskelan puistokylään pystytettävästä rakennuksesta⁵²⁾, pukeutumishyttien ja käymälän rakentamisesta Suomenlinnan muinaismuistoalueelle⁵³⁾, kulkutautisairaalan ajotie-, aita- ja leikkikenttärakennustöiden suorittamisesta⁵⁴⁾, vesijohdon asentamisesta Malmin pohj. kansakouluun⁵⁵⁾, lisärakennuksen rakentamisesta Haagan kansakouluun⁵⁶⁾, Kivelän sairaalan puhelinkaapelin asennustöistä⁵⁷⁾, askarteluparakin pystyttämisestä Tai-

¹⁾ Yl. t. lk. 14 p. lokak. 1 091 §. — ²⁾ S:n 20 p. lokak. 1 117 §. — ³⁾ S:n 20 p. lokak. 1 118 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. marrask. 1 215 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. marrask. 1 273 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. marrask. 1 275 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. marrask. 1 282 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 117 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. kesäk. 667 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. elok. 864 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. syysk. 895 § ja 8 p. syysk. 923 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. syysk. 963 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. syysk. 1 035 § ja 1 p. jouluk. 1 312 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. lokak. 1 049 §. — ¹⁵⁾ S:n 17 p. marrask. 1 244 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. marrask. 1 245 §. — ¹⁷⁾ S:n 1 p. jouluk. 1 313 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 20 §. — ¹⁹⁾ S:n 7 p. tammik. 21 §. — ²⁰⁾ S:n 13 p. tammik. 53 §. — ²¹⁾ S:n 13 p. tammik. 54 §. — ²²⁾ S:n 20 p. tammik. 97 §, 3 p. helmik. 173 §, 175 § ja 176 §, 26 p. maalisk. 363 ja 367 §, 12 p. toukok. 543 §, 28 p. toukok. 598 §, 2 p. kesäk. 628 §, 26 p. kesäk. 701 ja 702 §, 7 p. heinäk. 747 §, 29 p. heinäk. 810 §, 812 § 813 §, ja 816 §, 18 p. elok. 853 §, 1 p. syysk. 898 §, 8 p. syysk. 927 § ja 931 §, 14 p. lokak. 1 073 § ja 1 074 §. — ²³⁾ S:n 24 p. helmik. 256 §. — ²⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 365 §. — ²⁵⁾ S:n 9 p. huhtik. 409 §. — ²⁶⁾ S:n 14 p. huhtik. 428 §. — ²⁷⁾ S:n 21 p. huhtik. 452 §. — ²⁸⁾ S:n 21 p. huhtik. 453 §. — ²⁹⁾ S:n 5 p. toukok. 527 §. — ³⁰⁾ S:n 12 p. toukok. 542 §. — ³¹⁾ S:n 2 p. kesäk. 626 §. — ³²⁾ S:n 11 p. kesäk. 653 §. — ³³⁾ S:n 26 p. kesäk. 703 §. — ³⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 704 §. — ³⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 705 §. — ³⁶⁾ S:n 7 p. heinäk. 743 § ja 22 p. syysk. 984 §. — ³⁷⁾ S:n 7 p. heinäk. 744 §. — ³⁸⁾ S:n 7 p. heinäk. 745 §. — ³⁹⁾ S:n 29 p. heinäk. 814 §. — ⁴⁰⁾ S:n 29 p. heinäk. 815 §. — ⁴¹⁾ S:n 18 p. elok. 850 §. — ⁴²⁾ S:n 18 p. elok. 851 §. — ⁴³⁾ S:n 18 p. elok. 852 §. — ⁴⁴⁾ S:n 25 p. elok. 871 §. — ⁴⁵⁾ S:n 26 p. elok. 885 §. — ⁴⁶⁾ S:n 26 p. elok. 886 §, 22 p. syysk. 981 § ja 982 § ja 20 p. lokak. 1 120 §. — ⁴⁷⁾ S:n 26 p. elok. 887 §. — ⁴⁸⁾ S:n 1 p. syysk. 899 §. — ⁴⁹⁾ S:n 8 p. syysk. 928 §. — ⁵⁰⁾ S:n 15 p. syysk. 951 §. — ⁵¹⁾ S:n 15 p. syysk. 952 §. — ⁵²⁾ S:n 22 p. syysk. 983 §. — ⁵³⁾ S:n 29 p. syysk. 1 009 §. — ⁵⁴⁾ S:n 29 p. syysk. 1 030 §. — ⁵⁵⁾ S:n 27 p. lokak. 1 151 §. — ⁵⁶⁾ S:n 27 p. lokak. 1 152 §. — ⁵⁷⁾ S:n 27 p. lokak. 1 153 §.

valniemelle ¹⁾, Puistolän VPK:lle myönnettävästä avustuksesta ²⁾, ja kansakoulujen rakennusohjelmasta ³⁾.

Katurakennusalaä koskevia lausuntoja annettiin seuraavasti: Hämeentien levittämisestä ⁴⁾, Koskelantien poikkileikkauksen ja suunnan vahvistamisesta ⁵⁾, eräiden korttelien korkeustasojen vahvistamisesta ⁶⁾, kaupungin maantiejatkojen pituuksien määrittämisestä ⁷⁾, erään tien rakentamisesta ⁸⁾, maratonradan kuntoonsaattamisesta ⁹⁾, uimastadionin väliaikaisesta kunnostamisesta ¹⁰⁾, erään puron perkauksesta ¹¹⁾, puhelin-kaapelitunnelin rakentamisesta ¹²⁾, Leppävaaran alueen rakennussuunnitelmaan liittyvästä selvityksestä viemäri-vesien poisjohtamismahdollisuudesta ¹³⁾, erään yksityisen viemärin rakentamisesta ¹⁴⁾, Vartiokylän tie- ja viemäritöistä ¹⁵⁾, Vantaantien kunnostamisesta ¹⁶⁾, avustuksesta eräiden kylätiedien kunnossapitoa varten ¹⁷⁾, eräiden teiden kunnossapidosta ¹⁸⁾, suojakanavan rakentamisesta paineilma- ja sähköjohdoille ¹⁹⁾, pysäköinnin järjestämisestä ²⁰⁾, Malmin tie- ja viemäriolojen parantamisesta ²¹⁾, eräiden talojen yhdistämisestä kaupungin vesijohtoverkostoon ²²⁾, tiemaksujen maksamisesta ²³⁾, vapaapostin ja viemärikaivon rakentamisesta ²⁴⁾, pihamaan alentamisesta ja viemäri- ja vesijohtotöistä Oy. Rakennuskonepajan tontilla ²⁵⁾, Lautatarhankadun korjaamisesta ²⁶⁾, kävelysillan rakentamisesta Tarvoon ²⁷⁾, koripallokentän rakentamisesta ²⁸⁾, liikennemerkkien pystyttämistä ²⁹⁾, v:n 1948 katurakennusohjelmasta ³⁰⁾, urheilulaitosten uudistus- ja korjaustöistä v. 1948 ³¹⁾, Lauttasaarentien levittämisestä ja jalkakäytävien rakentamisesta ³²⁾, leikkikentän rakentamisesta Säätöyölon puistikkoon ³³⁾, veden tunkeutumisesta Ruotsin lähetystön talon kellariin ³⁴⁾, liikenteen järjestelystä ³⁵⁾, Käpylän ravirataa ympäröivän alueen kunnostamisesta ³⁶⁾, eräiden palokaivojen korjaamisesta ³⁷⁾, liikennöimisestä leveillä kuorma-autoilla ³⁸⁾, leikkikenttien rakentamisesta Vallilaan ³⁹⁾, öljy-täppättijöhtöjen rakentamisesta ⁴⁰⁾, erään teollisuustontin pihamaan korkeuksien muuttamisesta ⁴¹⁾, lasten kelkkamäkien rakentamisesta ⁴²⁾, palo- ja yleisten kaivojen rakentamisesta Malmin seudulle ⁴³⁾, ja vahingonkorvauksen suorittamisesta kaivojen kuivumisen johdosta ⁴⁴⁾.

Puhtaanapitoalaan kuuluvia lausuntoja annettiin seuraavasti: Käymälän rakentamisesta ⁴⁵⁾, lumen kaatopaikkojen hoitamisesta ⁴⁶⁾, vedenajon suorittamisesta tankkiautolla Oulunkylään ⁴⁷⁾, ja erään kaatopaikan perustamisesta ⁴⁸⁾.

Puistoja ja istutuksia koskevia lausuntoja seuraavasti: Eräiden saarnipuiden varustamista suojahäkeillä ⁴⁹⁾, eräiden puistojen rautalanka-aitojen poistamisesta ⁵⁰⁾, keskityksen aikaansaamisesta Korkeasaarella ⁵¹⁾, Nikkilän sairaalan puutarhan hoidosta ⁵²⁾, Kaivopuiston nurmiköjen käytöstä kuoroparaatiin ⁵³⁾, puistikon järjestämisestä Harjutorille ⁵⁴⁾, ja erään puistikon raivaamisesta ⁵⁵⁾.

Muita lausuntoja annettiin seuraavasti: Liputuksen järjestämisestä Lasten Päiviä varten ⁵⁶⁾, yksityisten kuorma-autojen käytöstä kaupungin töissä ⁵⁷⁾, tukkien myynnistä ja sahauttamisesta Maunulan sahalla ⁵⁸⁾, kaupungin autonkuljettajien korvausvelvollisuudesta autovaurioiden sattuessa ⁵⁹⁾, piikkilangan ja pylväiden myynnistä ⁶⁰⁾, tilantar-

¹⁾ Yl. t. lk. 3 p. marrask. 1 178 §. — ²⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 343 §. — ³⁾ S:n 15 p. jouluk. 1 362 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 143 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 144 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 145 §. 12 p. helmik. 208 § ja 5 p. toukok. 516 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 149 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 179 §. 12 p. toukok. 551 § ja 552 §. 2 p. kesäk. 630 §. 29 p. heinäk. 803 § ja 804 § ja 18 p. elok. 861 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 306 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. maalisk. 332 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. maalisk. 334 § ja 18 p. elok. 860 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. huhtik. 412 § ja 21 p. huhtik. 451 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. toukok. 517 § ja 518 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. toukok. 565 §. 28 p. toukok. 601 §. 2 p. kesäk. 631 §. 26 p. kesäk. 716 § ja 22 p. syysk. 990 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 602 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. toukok. 607 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. toukok. 608 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. toukok. 609 §. — ¹⁹⁾ S:n 2 p. kesäk. 629 §. — ²⁰⁾ S:n 11 p. kesäk. 664 §. — ²¹⁾ S:n 11 p. kesäk. 665 §. — ²²⁾ S:n 7 p. heinäk. 737 §. — ²³⁾ S:n 29 p. heinäk. 805 §. — ²⁴⁾ S:n 29 p. heinäk. 808 §. — ²⁵⁾ S:n 29 p. heinäk. 809 §. — ²⁶⁾ S:n 18 p. elok. 857 §. — ²⁷⁾ S:n 18 p. elok. 858 §. — ²⁸⁾ S:n 18 p. elok. 859 §. — ²⁹⁾ S:n 25 p. elok. 878 §. — ³⁰⁾ S:n 29 p. syysk. 1 026 §. — ³¹⁾ S:n 29 p. syysk. 1 027 §. — ³²⁾ S:n 29 p. syysk. 1 029 §. — ³³⁾ S:n 20 p. lokak. 1 124 §. — ³⁴⁾ S:n 20 p. lokak. 1 128 §. — ³⁵⁾ S:n 27 p. lokak. 1 154 §. — ³⁶⁾ S:n 3 p. marrask. 1 179 §. — ³⁷⁾ S:n 10 p. marrask. 1 217 §. — ³⁸⁾ S:n 10 marrask. 1 218 §. — ³⁹⁾ S:n 17 p. marrask. 1 239 §. — ⁴⁰⁾ S:n 17 p. marrask. 1 240 §. — ⁴¹⁾ S:n 8 p. jouluk. 1 342 §. — ⁴²⁾ S:n 15 p. jouluk. 1 356 §. — ⁴³⁾ S:n 22 p. jouluk. 1 396 §. — ⁴⁴⁾ S:n 30 p. jouluk. 1 411 §. — ⁴⁵⁾ S:n 10 p. maalisk. 311 § ja 27 p. lokak. 1 158 §. — ⁴⁶⁾ S:n 20 p. lokak. 1 127 §. — ⁴⁷⁾ S:n 27 p. lokak. 1 156 §. — ⁴⁸⁾ S:n 1 p. jouluk. 1 311 §. — ⁴⁹⁾ S:n 24 p. helmik. 252 §. — ⁵⁰⁾ S:n 10 p. maalisk. 304 §. — ⁵¹⁾ S:n 26 p. maalisk. 374 §. — ⁵²⁾ S:n 5 p. toukok. 515 §. — ⁵³⁾ S:n 11 p. kesäk. 672 §. — ⁵⁴⁾ S:n 25 p. elok. 877 §. — ⁵⁵⁾ S:n 1 p. syysk. 897 §. — ⁵⁶⁾ S:n 3 p. helmik. 172 §. — ⁵⁷⁾ S:n 9 p. huhtik. 408 §. — ⁵⁸⁾ S:n 9 p. huhtik. 410 §. — ⁵⁹⁾ S:n 11 p. kesäk. 650 §. — ⁶⁰⁾ S:n 11 p. kesäk. 660 §.

kastajien kertomuksesta v:lta 1946 ¹⁾, perheenemäntien osapäivätyöstä ²⁾, olympiakisojen ja kaupungin 400-vuotisjuhlan aiheuttamista töistä ³⁾, ja Herttoniemen Saha oy:n vapauttamisesta eräästä aluevuokrasta ⁴⁾).

Rakennustoimisto

Lautakunnan alaisena toimi kaupungininsinööri A. G. Linnavuoren johdolla rakennustoimisto, joka jakautui kansliaosastoon, katu- ja talorakennusosastoihin sekä puhtaanapito-, puisto- ja varasto-osastoihin ja tilivirastoon. Rakennustoimiston lähettämien kirjeiden luku oli 406.

Rakennustoimiston viranhaltijat. Rakennustoimiston palveluksesta erosivat kertomusvuoden aikana katurakennusosastolta: Insinööri T. I. Sariola tammikuun 31 p:nä, mittautusteknikko T. I. Juutilainen joulukuun 31 p:nä, piirtäjä O. Sampo syyskuun 16 p:nä, toimistoapulaiset C. L. Lagus elokuun 1 p:nä ja K. A. Moisio marraskuun 1 p:nä, puhtaanapito-osastolta M. Niku-Paavola lokakuun 1 p:nä; talorakennusosastolta arkkitehdit K. Sucksdorff maaliskuun 1 p:nä, B. A. R. Thulé huhtikuun 15 p:nä, H. E. Harmia syyskuun 1 p:nä, E. J. Toiviainen joulukuun 31 p:nä ja toimistoapulaiset T. E. I. Ettala huhtikuun 1 p:nä ja A. I. Kunnas joulukuun 31 p:nä, sekä puisto-osastolta piirtäjä P. Malmstedt huhtikuun 30 p:nä.

Lautakunta valitsi avoimna oleviin virkoihin seuraavat viranhaltijat: Kansliaosastolle lautakunnan sihteerin virkaan varatuomari R. O. Parviaisen heinäkuun 1 p:stä lukien; talorakennusosastolle 12 palkkaluokan toimistoarkkitehdin virkaan arkkitehti L. Björkin joulukuun 1 p:stä 1946 ja 14 palkkaluokan arkkitehdin virkaan syyskuun 1 p:stä 1947, sekä 15 palkkaluokan arkkitehdin virkaan arkkitehti H. Vesikarin tammikuun 1 p:stä 1948 lukien; katurakennusosastolle 12 palkkaluokan piiri-insinöörin virkaan dipl. insinööri K. P. Suomelan kesäkuun 1 p:stä, 17 palkkaluokan insinöörin virkaan dipl. insinööri P. O. Pärnäsän kesäkuun 1 p:stä, 22 palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestari E. R. Marrasmaan syyskuun 1 p:stä, 24 palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestari H. T. Saarelaisen marraskuun 1 p:stä, 25 palkkaluokan mittautusteknikon virkaan rakennusmestari T. I. Juutilaisen toukokuun 1 p:stä, 27 palkkaluokan piirtäjän virkaan rakennusmestari A. K. Vepsäläisen, neljään 29 palkkaluokan piirtäjän virkaan rakennusmestarit O. B. Sammon ja N. Silvannon marraskuun 16 p:stä, E. A. Dahlströmin joulukuun 1 p:stä sekä A. A. Vepsäläisen, 38 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan I. Arangon, sekä kolmeen 40 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan L. Lajusen, L. S. Outovaaran ja L. A. Outisen joulukuun 1 p:stä lukien; puhtaanapito-osastolle 37 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan H. Vennon heinäkuun 1 p:stä, ja 38 palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan K. Zilliacuksen marraskuun 16 p:stä lukien; sekä varastoosastolle osastokamreerin virkaan kamreeri Y. J. Määttäsen marraskuun 16 p:stä lukien.

Työntekijäin lukumäärä. Seuraava taulukko osoittaa rakennustoimiston eri osastojen työntekijäin lukumäärän kunkin kuukauden lopussa:

K u u k a u s i	Taloraken- nusosasto	Katuraken- nusosasto	Puisto- osasto	Varasto- osasto	Puhtaanapito- osasto	Yhteensä
Tammikuu	264	1 053	69	175	565	2 126
Helmikuu	259	1 054	63	177	703	2 256
Maaliskuu	277	1 054	60	177	742	2 310
Huhtikuu	311	1 016	276	183	396	2 182
Toukokuu	307	1 010	266	181	407	2 171
Kesäkuu	343	1 011	259	193	406	2 212
Heinäkuu	333	994	250	201	409	2 187
Elokuu	322	972	245	192	400	2 131
Syyskuu	329	961	235	198	387	2 110
Lokakuu	333	958	222	186	379	2 078
Marraskuu	335	944	131	182	531	2 123
Joulukuu	332	931	72	177	589	2 101

¹⁾ Yl. t. lk. 11 p. kesäk. 661 §. — ²⁾ S:n 8 p. syysk. 934 §. — ³⁾ S:n 29 p. syysk. 1 007 § ja 30 p. jouluk. 1 415 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. marrask. 1 274 §.

Edellä oleviin lukuihin sisältyvät myös puolustuslaitoksen palveluksessa olleet työntekijät.

Työntekijäin kesälomat. Kesälomaa myönnettiin 2 177 työntekijälle yhteensä 41 746 päivää seuraavasta taulukosta tarkemmin ilmenevin tavoin:

Lomapäivien luku	Taloraken- nususasto	Katuraken- nususasto	Puisto- osasto	Varasto- osasto	Puhtaana- pito-osasto	Yhteensä
1	13	—	9	8	1	31
2	19	3	5	3	2	32
3	18	2	9	8	—	37
4	6	2	9	—	2	19
5	6	3	11	4	3	27
6	7	5	9	4	3	28
7	4	3	5	2	1	15
8	6	2	1	2	—	11
9	1	2	7	3	—	13
10	1	3	3	3	—	10
11	1	3	2	2	—	8
12	35	80	54	30	53	252
13	—	—	2	2	—	4
14	—	4	1	1	—	6
15	—	1	—	2	—	3
16	—	2	—	1	—	3
17	—	1	—	1	—	2
18	79	342	60	41	119	641
21	75	243	40	37	53	448
22	—	—	—	1	—	1
28	76	294	24	48	144	586
Lomaa nauttineita yhteensä ...	347	995	251	203	381	2 177
Kesälomapäiviä yhteensä	5 852	20 754	3 629	3 535	7 976	41 746

Tapaturmat. Kertomusvuoden aikana vahingoittui tapaturmaisesti 319 työntekijää, joille tämän perusteella suoritettiin vahingonkorvausta yhteensä 1 048 394 mk. Invalidieiksi joutuneiden 3 työntekijän puolesta maksettiin elinkororahastoon yhteensä 82 232 mk. Tapaturmista aiheutuneet kustannukset olivat yhteensä 1 130 626 mk. Työntekijät olivat vakuutetut Vakuutus oy. Pohjolassa siten, että kaupunki on lopulta vastannut kaikista vakuutuksesta aiheutuneista menoista.

Talorakennusosasto

Valitsevan arkkitehti- ja insinööripuolan vuoksi ei talorakennusosaston henkilökunta vuoden aikana ollut täysilukuinen. Siihen kuuluivat kaupunginarkkitehti, apulaiskaupunginarkkitehti, toimistoarkkitehti, lämpöteknikko ja rakennusinsinööri sekä yksi arkkitehti 40 palkkaluokassa (1 avoinna), 4 à 5 arkkitehtia 39 palkkaluokassa (2 à 3 avoinna), yksi apulaisharkkitehti, 2 piirtäjää, osastokamreeri ja 5 toimistoapulaista. Yksi rakennusinsinöörin toimi on ollut avoinna koko vuoden. Sen lisäksi oli osaston palvelukseen lyhytaikaisesti kiinnitettyä ylimääräisiä arkkitehteja, jotka palkattiin työmäärärahoista ja tilapäisen työvoiman määrärahasta. Edelleen oli osaston palveluksessa 14 sääntöpalkkaista rakennusmestaria ja joukko ylimääräisiä rakennusmestareita, jotka palkattiin työmäärärahoista.

Osaston toimintaan kiristynyt rakennustilanne jatkuvasti painoi leimansa, eikä mitään huomattavaa helpottumista ollut havaittavissa. Uudisrakennustoiminta oli sen vuoksi varsin vaatimatonta. Muutos- ja korjaustyöt samasta syystä viivästyivät ja niitä voitiin vain osittain toteuttaa. Jatkuva inflaatio aiheutti kuitenkin sen, että määrärahat suurimmaksi osaksi käytettiin loppuun, osaa niistä ylitettiin.

On käynyt yhä ilmeisemmäksi, ettei talorakennusosasto nykyisellä järjestelyllä ja vähennetyllä henkilökunnallaan kykene ajan mittaan hoitamaan sille kuuluvia tehtäviä. Jos ei toimeenpanna uudelleenjärjestelyä, perusteta uusia, hyvin palkattuja arkkitehtin-

ja insinöörintoimia, eräitä suunnittelutöitä uskota yksityisille arkkitehtitoimistoille ja rakennustöitä anneta rakennusliikkeille urakalla ja laskulla suoritettaviksi, ei osasto voi suorittaa sille uskottua laajaa suunnittelu-, valvonta- ja rakennustyötä.

Työvoima vaihteli, ollen 254 työntekijää tammikuun ensimmäisellä viikolla ja 312 joulukuun viimeisellä viikolla. Työvoiman viikkokeskimäärä koko vuoden ajan oli 279 työntekijää.

Kesälomaa myönnettiin 347 työntekijälle, yhteensä 5 852 päivää. Kustannukset mainituista lomista nousivat 3 125 172 mk:aan, myönnettyjen sairauslomien kustannukset nousivat 1 555 388 mk:aan, hautausavustuksia maksettiin 10 894 mk, itsenäisyyspäivän vietosta aiheutuneet kustannukset nousivat 164 359 mk:aan ja kustannukset reserviharjoituksiin kutsuttujen palkkauksesta 44 224 mk:aan.

Kustannukset sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkauksesta nousivat 8 098 053 mk:aan ja tilapäisen työvoiman palkkauksesta 431 009 mk:aan, yhteensä 8 529 062 mk:aan.

Kaupungille kuuluvien rakennusten ja huoneistojen korjausta ja kunnossapitoa varten oli v:n 1947 talousarvioon merkitty yhteensä 40 612 025 mk:n suuruinen määräraha. Tähän tuli lisäystä 1 808 106 mk työpalkkojen korottamista varten, joten käytettävissä oleva määräraha nousi 42 420 131 mk:aan. Talousarviossa otsakkeella korjaus ja kunnossapito olevien töiden kustannukset nousivat 37 338 409 mk:aan. Raatihuoneet ja talo Helenankatu n:o 2 nimistä määrärahaa ylitettiin 193 323 mk, Työväenasunnot nimistä määrärahaa 700 000 mk, Malmin liitosalueen lastenkoti nimistä määrärahaa 15 405 mk, Vuokratut kansakouluhuoneistot nimistä määrärahaa 20 595 mk, Liitosalueiden vuokratut kansakouluhuoneistot nimistä määrärahaa 7 000 mk, Ammattikoulutalot nimistä määrärahaa 96 984 mk sekä Lämpö- ja vesijohtojen korjaus nimistä määrärahaa 120 000 mk eli yhteensä 1 153 307 mk. Jos viimeksi mainittu määrä vähennetään 6 235 028 mk:n suuruisesta säästöstä, jää jäljelle 5 081 721 mk, joka palautettiin kaupunginkassaan.

Uudis- ja muutostalouksrakennustöitä varten oli v:n 1947 talousarviossa yhteensä 65 653 300 mk:n suuruinen määräraha. Tähän tuli lisäystä 2 763 860 mk työpalkkojen korottamista varten, 1 532 429 mk, joka otettiin huomioon v:n 1948 talousarviossa, sekä 2 158 564 mk talousarvion ulkopuoliselta tililtä ns. Tukholman paviljonkia varten, joten käytettävissä oleva määräraha nousi 72 108 153 mk:aan. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 54 370 077 mk:aan. Kulkutautisairaalan lasten tarkastuspaviljongin rakennustöihin myönnettyä määrärahaa ylitettiin 732 472 mk, Kivelän sairaalan hallintorakennuksen erinäisiä muutostöitä varten myönnettyä määrärahaa 237 693 mk, talon Runeberginkatu n:o 3 kunnostamiseen myönnettyä määrärahaa 989 000 mk, Neljännen linjan 13—15:ssä olevan kansakoulun jatkoluokkien kone- ja sähkölinjain askartelutyöhuoneen järjestämiseen myönnettyä määrärahaa 13 805 mk, Herttoniemen suomenkielisen kansakoulun erinäisiä vesi- ja viemärijohtotöitä varten myönnettyä määrärahaa 112 127 mk, Marjanien uimarannan järjestämiseen myönnettyä määrärahaa 200 000 mk, Hesperian urheilukentän siirrettävää pukusuojaa varten myönnettyä määrärahaa 4 428 mk sekä siirrettäviä katsojakorokkeita varten myönnettyä määrärahaa 9 980 mk eli yhteensä 2 299 505 mk. Määrärahan säästöstä 17 202 536 mk siirrettiin v:lle 1948. Jäännös, 535 540 mk, palautettiin säästönä kaupunginkassaan.

V:ilta 1946 siirrettiin määrärahoja yhteensä 74 550 764 mk. Tähän summaan lisättiin 641 511 mk, joka otettiin huomioon v:n 1948 talousarviossa, joten se nousi 75 192 275 mk:aan. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 13 675 644 mk:aan. Määrärahan säästöstä 60 542 865 mk siirrettiin v:lle 1948. Jäännös, 973 766 mk, palautettiin säästönä kaupunginkassaan.

Vuoden aikana suoritettiin sen lisäksi töitä, joita varten varat myönnettiin etukäteen v:n 1948 määrärahoista, sekä kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen käyttövaroista, yhteensä 39 390 178 mk:n arvosta. Käytettävissä olleesta summasta 9 574 967 mk palautettiin kaupunginkassaan.

Edellä mainittujen töiden lisäksi suoritettiin töitä laskua vastaan yhteensä 10 601 981 mk:n arvosta.

Kokonaiskustannukset talorakennusosaston töistä v. 1947 nousivat 135 655 257 mk:aan (126 823 661 mk v. 1946).

Säästöstä 77 745 400 mk siirrettiin v:lle 1948 ja 16 807 951 mk palautettiin kaupunginkassaan.

Maalaus-, lattianpäällystys- ja katonkattamisaineiden puute vaikeutti vuosikorjausten ohjelmanmukaista suorittamista. Niinpä esim. öljymaalausta voitiin suorittaa vain hyvin rajoitetussa määrässä ja linoleumia saatiin vain eräisiin sairaaloissa suoritettaviin korjauksiin. Työpaikkoja oli n. 300.

Talousarvioon oli merkitty määrärahat useita muutos- ja lisärakennustöitä varten, jonka lisäksi viranomaisten määräyksestä oli vuoden aikana suoritettava n. 100 muuta vastaavanlaista työtä. Tässä mainittakoon seuraavat: Marian sairaalan lastenpaviljonki sisustettiin uudelleen, tuberkuloosisairaalaan järjestettiin uusi hoito-osasto, Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osaston uudelleenjärjestely saatettiin loppuun ja sairaalan muilla osastoilla suoritettiin varsin huomattavia muutoksia. Nikkilän sairaalassa kaksi paviljonkia korotettiin henkilökunnan asuntoja sisältävällä kerroksella.

Edelleen taloon Runeberginkatu n:o 3 sisustettiin joukko pienasuntoja ja asosiaalisten poikain koti; talossa Korkeavuorenkatu n:o 39 kaksi autovajaa muutettiin asunnoiksi. Melko huomattavia sisustustöitä suoritettiin kunnalliskodin rakennuksissa Koskelassa ja eräissä kansakouluissa. Uusi kansakoulu sisustettiin Vartiokylän kartanon päärakennukseen ja lastentarha erääseen asuintaloon Lauttasaaressa.

Urheilutarkoituksia varten suoritettiin huomattavia töitä varsinkin kaupungin ympäristössä, näistä mainittakoon Humallahden uimalaitoksen pukusuoja, Marjaniemen, Pukinmäen ja Vartiokylän uimarannat sekä eri urheilukenttien pukusuojat ja katsojaparvekkeet.

Kuten mainittiin, oli uudisrakennustoiminta vuoden aikana hyvin vaatimatonta. Tärkeimmistä uudisrakennuksista mainittakoon Tukholman kaupungin kulkutautisairaalalle lahjoittaman paviljongin rakennustöiden loppuunsaattaminen. Eräistä rakennusaineym. vaikeuksista huolimatta tästä rakennuksesta lahjoittajan auliuden ja hyvän arkkitehtityön ansiosta tuli erittäin arvokas lisä kulkutautisairaalalle; se on suoritustavaltaan ja laadultaan huomattavasti meillä nykyään vallitsevan tason yläpuolella. Sörnäisten sähkölaitoksen uusi siipirakennus voitiin ottaa käyttöön vuoden keskivaiheilla. Kumpulaan rakennettiin neljä kaksikerroksista puista asuinrakennusta, kussakin 32 kaksi huonetta ja keittiön sisältävää asuntoa; sisustustöitä ei kuitenkaan saatu vuoden aikana loppuunsaatuiksi. Sörnäisiin rakennettiin ajanmukainen satamatyöntekijäin huoltorakennus ja poliisilaitoksen kortteliin n:o 30 tulevan sellirakennuksen rakentaminen aloitettiin ja saatiin niin pitkälle, että rakennus oli vesikatossa vuoden vaihteessa. Suurin uudisrakennustyö oli sähkölaitoksen höyryvoima-asema Salmisaaressa. Työt keskitettiin muuntajarakennukseen, joka vuoden aikana saatiin vesikattoon. Kaikki nämä työt sekä useimmat uudis- ja muutosrakennustyöt suoritettiin talorakennusosaston oman johdon alaisina. Tämän lisäksi yksityiset urakoitsijat suorittivat eräitä pienempiä töitä, joista mainittakoon asuinrakennuksen rakentaminen Toivoniemeen ja Tervalammelle, Ryttylän koulukodin muutosrakennustyöt ja kaasulaitoksen Pääskylänkadun 15:ssä olevan asuinrakennuksen muutosrakennustyöt.

Osasto käsiteli 552 diaariin vietyä asiaa ja antoi niistä lausuntoja yleisten töiden lautakunnalle ja muille kunnan laitoksille. Sen yhteydessä laadittiin lukuisia piirustus-ehdotuksia; näistä mainittakoon piirustukset useita uusia kansakouluja ja Snellmaninkadun kansakoulun uudestirakentamista varten, eräitä lastentarhoja, Marian sairaalan ja kulkutautisairaalan uudisrakennuksia, sairaanhoitajattarien asuntolaa, sähkölaitoksen asema- ja muuntajarakennuksia, suolakalavarastoa, Vallilan poliisitaloa, desinfektio-laitosta ja eräitä saunarakennuksia varten ja liikennelaitoksen, eri virastojen ja teurastamon muutos- ja lisärakennuksia varten. Sen lisäksi osasto suoritti kaikki jatkuvia uudis- ja muutosrakennustöitä varten tarvittavat työ- ja yksityiskohtaiset piirustukset.

Työvoiman puutteen takia on monessa suhteessa välttämätön tulevien vuosien rakennusohjelman suunnittelu- ja selvittelytyö saanut väistyä juoksevien asioiden käsittelyn tieltä.

Lämpötekniikan kertomus. V. 1947 lämpötekniikan ylivalvontaan kuuluvien laitosten luku lisääntyi 6:lla ja vähentyi 1:llä desinfioimislaitoksen purkamisen johdosta, joten nettolisäys oli 5 laitosta. Niiden luku oli vuoden lopussa 125. Kattilain luku lisääntyi 17 ja tulipinta 396 m². Suurin lisäys johtui liikennelaitokselle kuuluvista kattilalaitoksista. Alla olevasta taulukosta selviää kattiloiden luku, laatu ja keskisuuruus.

	Tulipinta m ²		
	Luku	Yhteensä	Keskimäärin kattilaa kohden
<i>Höyrykattilat</i>			
Korkeapainekattilat, työpaine > 0.5 kg/cm ²	20	1 365	68.3
Matalapainekattilat, työpaine < 0.5 kg/cm ²	106	2 065	19.5
<i>Yhteensä</i>	126	3 430	—
<i>Lämminvesikattilat</i>	146	2 216	15.2
<i>Kaikkiaan</i>	272	5 646	—

Vuoden kuluessa suoritetuista tärkeimmistä töistä mainittakoon seuraavat: Nikkilän sairaalan rakennusten 4 ja 8 saniteettitöiden valvonta ja lopputarkastus, Kulkutautisairaalan uuden tarkkailuosaston saniteettitöiden valvonta ja lopputarkastus, poliisilaitoksessa Sofiankadun 3:ssa työselitys ja hankintaohjelma saniteettitöitä varten, tarjousten tarkastus ja työn valvonta, satamatyöntekijäin puku- ja ruokailurakennuksen saniteettitöiden työn valvonta ja lopputarkastus, Kumpulan asuintalojen vesi- ja viemärijohtotöiden työn valvonta, Kumpulan pikatalojen saunan saniteettitöiden valvonta ja Salmisaaren voimalaitoksen työselitys ja hankintaohjelma saniteettilaitteita varten ja tarjousten tarkastus.

Vuoden aikana tehtiin useita alustavia suunnitelmia kansakoulujen ym. suunnitteilla olevien rakennusten tarpeita varten yhteistyössä osaston arkkitehtien kanssa.

Lämpötekniikan ylivaltavantaan kuuluvien kaupungin omistamien talojen keskuslämmityslaitoksissa kulutettiin kertomusvuonna yhteensä 93 407 m³ halkoja, 1 394 tonnia kivihiiliä, 3 290 tonnia koksia, 830 tonnia turpeita eli yhteensä 18 616 tonnia koksiksi redusoituna. Näihin lukuihin sisältyvät myös ensimmäisen kerran ne määrät, jotka kulutettiin liikennelaitoksen halleissa, työpajoissa ja Töölönkadun 49:ssä olevassa asuintalossa.

Katurakennusosasto

Kertomusvuoden alussa oli osastolla seuraavat virat: katurakennuspäällikkö, apulaiskaturakennuspäällikkö, yli-insinööri (ent. toimistoinsinööri), 7 piiri-insinööriä, 10 insinööriä, 5 apulaisinsinööriä, 1 ylimääräinen apulaisinsinööri, 2 kemistiä, 56 rakennusmestaria, 7 mittausteknikkoa, 5 piirtäjää, 2 laboraattoria, osastokamreeri, 18 toimistoapulaista, ylikonemestari, asemakonemestari ja 7 konemestaria. Näistä oli vuoden alussa avoinna 1 insinöörin, 5 apulaisinsinöörin, 1 kemistin, 1 mittausteknikon, 2 piirtäjän ja 1 toimistoapulaisen virka. Vuoden aikana erosi 1 piiri-insinööri, 2 rakennusmestaria, 1 mittausteknikko, 2 piirtäjää ja 3 toimistoapulaista ja osaston palvelukseen tuli 1 piiri-insinööri, 1 kemisti, 1 mittausteknikko, 4 piirtäjää ja 4 toimistoapulaista. Vuoden alusta perustettuihin 56 rakennusmestarin virkaan valittiin entiset ylimääräiset rakennusmestarit. Vuoden lopussa oli avoinna 1 insinöörin, 5 apulaisinsinöörin, 1 mittausteknikon ja 2 rakennusmestarin virkaa.

V:n 1947 alussa oli työmailla ylimääräisinä 5 rakennusmestaria, 6 työnjohtajaa ja 4 tuntikirjuria. Vuoden aikana erosi 2 työnjohtajaa, joten vuoden lopussa oli 5 rakennusmestaria, 4 työnjohtajaa ja 4 tuntikirjuria. Sitä paitsi oli osaston palveluksessa puhdistuslaitoksissa 3 koneenkäyttäjää ja Nikkilässä 1 puhdistuslaitoksen hoitaja.

Katurakennusosaston työntekijäin lukumäärän v. 1945 alkanut pieneminen jatkui yhä v:n 1947 aikana ja oli kirjojen mukaan suunnilleen vuoden alussa 1 061; pienimmillään, 929 se oli vuoden lopussa. Työssä olleiden lukumäärä oli suurin, 985, huhtikuun puolivälissä ja pienin, 518, heinäkuun puolivälissä.

Kertausharjoituksissa oli heinäkuun alkuun asti 1 mies.

Vuosilomaa oli työntekijöillä yhteensä 20 754 työpäivää. Varsinaisena loma-aikana toukokuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana oli lomalla keskimäärin 162 työntekijää; suurimmillaan, 429, oli lomalla olevien lukumäärä heinäkuun 13—19 p:n välisenä aikana.

Sairaslomalla oli vuoden aikana keskimäärin 61 työntekijää. Alle tämän määrän oli toukokuun alusta lokakuun puoliväliin ja joulukuun puolivälissä. Eniten oli sairaslomia vuoden ensimmäisellä kolmanneksella, jolloin niitä oli keskimäärin 76. Prosenteissa laskettuna oli sairaslomalla kirjoissa olevasta vahvuudesta 6.1 % ja työssä olevasta vahvuudesta 7.03 %. Työntekijäin keski-ikä oli 48 vuotta.

Tapaturmia oli 184 eli 18.4 % työssä olleiden työntekijäin keskimäärästä, joka oli 1 001. Tapaturmien aiheuttamia poissaoloja oli 0.7 % keskimääräisen työntekijämäärän mukaisesta säännöllisten työpäivien luvusta, 301:stä.

Eläkkeelle siirtyi kertomusvuonna 27 työntekijää.

Lapsilisää maksettiin työntekijöille lokakuussa, jolloin tämä järjestelmä tuli käytäntöön, 574 lapsesta.

Katurakennusosastolle tuli kaikkiaan 903 kirjelmää, joista 219 yleisten töiden lautakunnalta, 113 kaupunginhallitukselta, 38 kaupungininsinööriltä tai muilta rakennustoimiston osastoilta, 286 kaupungin eri laitoksilta, 40 valtion virastoilta, 3 muilta kunnilta ja 204 yksityisiltä liikkeiltä tai henkilöiltä. Osastolta lähetettiin kaikkiaan 1 450 kirjelmää, joista 198 lausuntoa tai esitystä yleisten töiden lautakunnalle, 448 kaupungininsinöörille tai rakennustoimiston muille osastoille, 284 kaupungin muille laitoksille, 31 valtion virastoille, 12 muille kunnille ja 447 yksityisille liikkeille tai henkilöille.

Saapuneita laskuja oli kaikkiaan 3 512 ja lähetettyjä laskuja 502. Kirjoihin vietiin lisäksi 53 palkkalistojen viikkoyhdistelmiä ja 53 tarveainevaraston laskuja sekä tehtiin kuukausittain laskut katurakennusosaston varastoistaan ostamista tarveaineista.

Sairausavustusten maksumääräyksiä oli 1 277, lopputilejä 158, vuosilomia koskevia 715, reservipalkkoja koskevia 8, hautausavustuksia koskevia 18, muita ylimääräisiä maksumääräyksiä 4 ja lapsilisiä koskevia 20.

Toimistossa laadittiin 112 piirustusta. Muualta tulleita piirustuksia oli 98. Viemäri-ilmoituksia tonttikarttoja varten annettiin 32 ja vesijohtolaitosta varten 78.

Katujen ja teiden sodan aikainen ja sen jälkeinen rappeutuminen saatiin kertomusvuonna pysähtymään tarveaineiden helpomman saannin ansiosta. Asfalttiemulsiota käytettiin 569 tonnia ja korjattiin sillä 135 750 m² katuja ja teitä. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että asfalttiemulsiota käytettiin ennen sotia 300—350 tonnia ja v. 1946 vain 226 tonnia. Vanhaa asfalttipäällystettä uudelleen sulattamalla paikattiin 4 550 m² katuja. Lisäksi korjattiin vielä 19 820 m² nupukiveystä, 5 780 m² noppakiveystä, 1 945 m² kenttäkiveystä, 3 215 m² betonikäytävää ja 1 146 m² laattakäytävää.

Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjauksiin ja kunnossapitoon kanta-Helsingissä oli talousarvioon varattu 21 000 000 mk ja liitosaluetta varten 9 500 000 mk, yhteensä 30 500 000 mk. Ylitysoikeutta ja lisämäärärahaa myönnettiin 2 140 000 mk. Kustannukset olivat yhteensä 32 408 511 mk, joista kanta-Helsingin alueella suoritetuista töistä seuraavat määrät: kadut ja yleiset paikat 9 988 273 mk, tiet 5 744 785 mk, maantienjatkeet 495 452 mk, sopimuksiin perustuvat yksityisten katuosuudet Hämeentiellä 12 408 mk, kaupungin katuosuuksien viereiset kaiteet 1 217 054 mk, katukilvet 122 108 mk, mittaukset ja tutkimukset 669 039 mk ja täytemaan vastaanotto 742 153 mk sekä liitosalueella suoritetuista töistä kadut ja tiet 6 299 677 mk, maantienjatkeet 6 036 855 mk, katukilvet 20 528 mk ja mittaukset ja tutkimukset 1 060 179 mk.

Liikennejärjestelyyn sekä katujen ja teiden päällystysten uusimiseen oli talousarvioon varattu 1 002 000 mk. Edellisiltä vuosilta siirtyneitä varoja oli 906 473 mk. Liikennejärjestelyyn käytettiin v:n 1947 aikana 124 537 mk. Päällystysten uusimista ei suoritettu ensinkään, joten v:lle 1948 siirtyi käyttämättömiä varoja 1 783 936 mk.

Tielaboratoriossa suoritettiin katujen ja teiden päällysteiden korjaamiseen käytettyjen asfalttiemulsioiden ja kestopäällysteiden tutkimuksia. Muista tutkimuksista mainittakoon urakoitsijaliikkeiden suorittamista katupäällysteistä tehdyt analyysit ja soratutkimukset eri tarkoituksiin. Laboratorion henkilökunta vaihtui vuoden alussa kokonaisuudessaan.

Kun puhtaanapitolaitos v:n 1947 alusta liitettiin omana osastonaan rakennustoimistoon, eivät puhtaanapitotyöt enää esiinny katurakennusosaston tileissä. Kanta-Helsingin katuvalaistuskustannukset olivat 8 936 553 mk ja liitosalueen vastaavat kulut 3 330 788 mk. Yleisten vesipostien ja suihkukaivojen kustannukset nousivat 717 387 mk:aan.

Talousarvioon merkityillä ja edellisiltä vuosilta siirtyneillä määrärahoilla suoritettiin mm. seuraavat katu- ja tietyöt: Nurmijärventien tasoituksen aloittaminen Pengertien ja rautatien väliseltä osalta 2 017 454 mk, Herttoniemen läntisen asutusalueen uusien katujen tasoitustöiden jatkaminen 5 664 348 mk, kävelytien järjestäminen Paciuksenkadulta Mäntytielle 256 322 mk, Paciuksenkadun siltapengerrystöiden jatkaminen 2 931 265 mk, Munkkiniemen ajosillan korjaus ja leventäminen 1 204 125 mk, Tammelun-

din tieolojen parantaminen 5 379 332 mk, Tuomarinkylän asutusalueen eräiden katujen tasoitustöiden aloittaminen 426 538 mk, Somerontien ja Toukolantien välisen Hämeentien tasoitustöiden jatkaminen 3 700 117 mk, Koskelantien ja Limingantien välisen Sofianlehdonkadun tasoitustöiden jatkaminen 446 045 mk, Pitäjänmäen teollisuusalueen katujen tasoitustöiden jatkaminen 9 293 382 mk, Pirkkolan omakotialueen katujen pinta-tasoitustöiden jatkaminen 714 260 mk, Kaironkadun tasoitustöiden jatkaminen korttelin n:o 919 kohdalla 183 752 mk ja Hämeentien tasoitustöiden jatkaminen korttelin n:o 919 kohdalla 124 257 mk.

Kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämällä määrärahoilla suoritettiin lisäksi seuraavat katu- ja tietyöt: Linnankoskenkadun, Lastenlinnantien ja Stenbäckinkadun tasoitus 495 816 mk, kulkutautisairaalan vastaanottopaviljongin tietyöt 430 000 mk ja Mäkelän varastoalueen tie 36 771 mk.

Kaikkiaan oli katu- ja tietöihin käytettävissä v:n 1947 ja aikaisempien vuosien talousarvioissa myönnettyjä määrärahoja 115 493 476 mk sekä eräitä konehankintoja varten 2 090 000 mk. Kun lisäksi kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 1 150 000 mk, oli katu- ja tietöissä käytettävissä varoja yhteensä 118 733 476 mk. Talousarvioon merkittyjä varoja käytettiin 32 908 896 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroja 962 587 mk eli yhteensä 33 871 483 mk.

Viemärien korjaukseen ja kunnossapitoon oli talousarvioon varattu kanta-Helsinkiä varten 7 500 000 mk ja liitosaluetta varten 600 000 mk. Kustannukset nousivat vastaavasti 6 616 457 mk:aan ja 505 353 mk:aan eli yhteensä 7 121 810 mk:aan jakaantuen seuraavasti: kanta-Helsingin viemärien kunnossapitotyöt 5 728 961 mk, täydennystyöt 802 391 mk, viemärien huuhteluvesi 4 855 mk ja putkivalimon vuokra 80 250 mk sekä liitosalueen viemärien korjaus- ja kunnossapitotyöt 505 353 mk.

Puhdistuslaitosten käyttö- ja kunnossapitokustannuksia varten oli talousarvioon varattu 9 524 140 mk. Hintojen ja palkkojen nousun takia myönnettiin lisämäärärahaa 73 600 mk. Kun otetaan huomioon talorakennusosaston suorittamat päällysrakenteiden korjaustyöt Kyläsaarella, 55 664 mk ja Savilan pumppulaitoksessa 37 650 mk, olivat menot seuraavat:

Laitos	Käyttö- ja korjaus- kustannukset, mk	Tontin vuokra, mk	Vakinaisen henkilös- tön palkat, mk	Yhteensä, mk
Nikkilän	210 881	—	—	210 881
Alppilan ja Savilan	1 075 563	—	265 541	1 341 104
Rajasaaren	3 407 685	31 500	1 102 527	4 541 712
Kyläsaaren	4 016 517	35 640	1 265 042	5 317 199
Kaikki	8 710 646	67 140	2 633 110	11 410 896

Tuloja näistä laitoksista oli seuraavasti:

Laitos	Kaasusta, mk	Lietteestä, mk	Sekalaisia tuloja, mk	Yhteensä, mk
Nikkilän	—	405	—	405
Alppilan ja Savilan	—	7 200	—	7 200
Rajasaaren	2 296 980	214 780	—	2 511 760
Kyläsaaren	1 420 407	113 445	47 940	1 581 792
Kaikki	3 717 387	335 830	47 940	4 101 157

Talousarviossa oli puhdistuslaitosten tulot arvioitu kaikkiaan 1 500 000 mk:ksi.

Alppilan puhdistuslaitoksen hiekanerottimeen ja saostuskaivoihin jäi saostuvista aineista 93.0 %. Viiden vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen (bhk 5) mukaan oli mekaanisen osaston puhdistusteho keskimäärin 72 %, biokemiallisen suodattimen 56.0 % ja koko laitoksen teho 89.0 %. Nikkilän puhdistuslaitoksen saostuskaivoihin jäi saostuvista aineista 98.0 %. Viiden vuorokauden bhk:n mukaan oli puhdistusteho 78.0 %.

Savilan pumppulaitoksella pumpattiin vuoden aikana Rajasaaren puhdistuslaitokseen 2 236 650 m³ likavettä ja Töölönlahteen sadevesisäiliön kautta 11 850 m³, eli yhteensä 2 248 500 m³. Sähkönkulutus oli 159 590 kWh. Viemäriveden pumppaus maksoi 0: 48 mk/m³.

Rajasaaren puhdistuslaitokseen tuli likavettä gravitatiojohtoja myöten 2 474 740 m³ ja Savilasta pumpattua vettä 2 236 650 m³. Likavettä puhdistettiin mekaanisesti 4 711 390 m³ ja biologisesti 3 356 190 m³. Saostuvista aineista jäi saostuskaivoihin 96.0 %. Bhk 5 mukaan oli saostuskaivojen puhdistusteho keskimäärin 44.0 % ja biologisen osaston keskimäärin 85.0 %. Huomioonottaen laitokseen pumpatun kokonaisvesimäärän, josta osa puhdistettiin vain mekaanisesti, oli laitoksen kokonaispuhdistusteho 80.0 %. Laitos oli ylikuormitettu. Mekaanisesti puhdistetun veden bhk 5 oli keskimäärin 154 mg/l ja biologisesti puhdistetun veden 24 mg/l. Laitoksesta mereen johdetun veden bhk 5 oli keskimäärin 58 mg/l.

Laitoksen kaasuntuotanto oli 419 500 m³, josta myytiin kaasulaitokselle 379 822 m³. Loput käytettiin lämmitykseen ja laboratorion tarpeisiin. Lietettä myytiin lannoitus-aineeksi 4 545 m³.

Sähköä kulutettiin 457 183 kWh. Lämmitykseen käytettiin puita 1 344 m³ ja koksia 14 tonnia. Laitoksen kustannukset olivat, korkoja ja kuoletusta lukuunottamatta, 4 541 712 mk eli 0: 96 mk puhdistettua vesi m³ kohden. Huomioonottaen myös laitoksen tulot 2 511 761 mk, olivat puhdistuskustannukset 0: 43 mk/m³.

Kyläsaaren puhdistuslaitoksessa v:n 1947 aikana puhdistettiin likavettä mekaanisesti 2 426 825 m³ ja biologisesti 1 876 377 m³. Saostuvista aineista jäi laitokseen keskimäärin 86.0 %. Bhk 5 mukaan oli mekaanisen osaston puhdistusteho 40.0 % ja biologisen puolen eri osaston 57—86 %. Laitoksen kokonaispuhdistusteho oli 72.5 % laitokseen pumpatusta kokonaisvesimäärästä, josta osa puhdistettiin vain mekaanisesti. Laitos oli ylikuormitettu. Mekaanisesti puhdistetun veden bhk 5 oli keskimäärin 195 mg/l ja biologisesti puhdistetun veden eri osastoissa keskimäärin 30—140 mg/l. Laitoksesta mereen johdetun veden bhk 5 oli keskimäärin 53 mg/l.

Laitoksen kaasuntuotanto oli 217 593 m³, mikä myytiin kaasulaitokselle. Lannoitus-aineeksi myytiin lietettä 2 521 m³.

Sähköä kulutettiin 499 929 kWh. Polttopuita käytettiin laitoksen lämmitykseen 705 m³ ja koksia 16.5 tonnia. Huomioonottamatta korkoja ja kuoletusta veden puhdistaminen maksoi 2: 19 mk/m³. Kun kaasusta ja lietteestä ym. saadut tulot, 1 581 792 mk, otetaan huomioon, olivat kustannukset 1: 54 mk/m³.

Talousarvioon sisältyvillä ja edellisiltä vuosilta siirtyneillä määrärahoilla suoritettiin mm. seuraavat viemäri- ja rakennustyöt: Herttoniemen läntisen asutusalueen rakentamisen jatkaminen 5 120 801 mk, Vanhojen viemärien uusiminen 24 467 503 mk, Rajasaaren puhdistuslaitoksen toisen kaasunpuristajan asennustöiden aloittaminen 55 231 mk, Alppilan puhdistuslaitoksen päällysrakenteen uusiminen 441 544 mk, Ruohotieltä Vantaaseen vievän viemärijojan perkaustöiden jatkaminen 33 272 mk, korttelin n:o 804 kuivattamisen jatkaminen 74 219 mk, korttelin n:o 720 viemäriin rakentaminen 1 239 169 mk, Maunulan asutusalueella aikaisemmin aloitettujen töiden jatkaminen 105 401 mk, Pirkkolasta Vähä-Huopalahteen vievän kokoojajohdon viemäritöiden jatkaminen 12 179 382 mk, Marttilan omakotialueen viemäritöiden jatkaminen 12 307 955 mk, Somerontien ja Toukolantien välisen Hämeentien viemäritöiden jatkaminen 2 048 399 mk, Hietalahden—Merisataman kokoojajohdon (osan) rakentaminen 106 686 mk, Vuorimiehenkadun—Kauppatorin kokoojajohdon rakentaminen 5 040 704 mk, Reijolan asuntoalueen viemärien rakentaminen 407 639 mk, Pitäjänmäen teollisuusalueen aikaisemmin aloitettujen viemäritöiden loppuun saattaminen 1 065 642 mk, Kauppatorin—Liisankadun kokoojajohdon rakennustöiden jatkaminen 1 872 503 mk, Pirkkolan omakotialueen toisen rakennusvaiheen töiden jatkaminen 178 417 mk, Tervasaaren puhdistuslaitoksen rakennustöiden jatkaminen 461 528 mk ja Lammassaarenkadun viemäriin rakentaminen 298 607 mk.

Kaikkiaan oli viemäriuudistoitaa ja viemärien uusimista varten käytettävissä v:n 1947 ja aikaisempien vuosien talousarvioissa myönnettyjä määrärahoja 158 570 802 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä varoja 300 000 mk eli yhteensä 158 870 802 mk. Talousarvioon merkityistä määrärahoista käytettiin 67 220 565 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroja 298 607 mk eli yhteensä 67 519 172 mk.

Urheilukenttien ja -laitteiden kunnossapittoa varten oli v:n 1947 talousarviossa varattu kanta-Helsinkiä varten 4 770 000 mk ja lisäksi osoitettiin palkkojen nousun vuoksi kaupunginhallituksen käyttövaroista 745 959 mk, joten käyttövaroja oli yhteensä 5 515 959 mk. Liitosaluetta varten oli varattu 3 000 000 mk ja lisäksi osoitettiin palkkojen nousun

vuoksi kaupunginhallituksen käyttövaroista 295 142 mk, joten varoja oli yhteensä 3 295 142 mk. Käpylän raviradan ajotietä varten oli erillisenä määrärahana talousarviossa 50 000 mk ja lisäksi myönnettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista 2 535 mk, joten näitä varoja oli yhteensä 52 535 mk. Urheilukenttien ja -laitteiden korjauksiin ja kunnossapitoon myönnettiin ja käytettiin yhteensä 8 863 636 mk. Kustannuksista tuli kanta-Helsingin osalle seuraavat määrät: urheilukenttien kunnossapito 1 793 245 mk, Töölön ja raviradan pallokentät 791 570 mk, velodromin rata ja kenttä 135 691 mk, pesäpallokentät 46 756 mk, Kaisaniemen verkkopallokenttä 167 155 mk, Mustikkamaan juh-lakenttä 36 700 mk, maastajuoksurata 11 621 mk, Herttoniemen hyppyrimäki 245 736 mk, pienet hyppyrimäet 59 863 mk, kelkkamäet 511 522 mk, maaluistintradat 1 555 973 mk, Laakson ja Ruskeasuon ratsastusradat 69 814 mk, Talin laukkarata 16 138 mk ja vedenkulutus kenttien kasteluissa ja kahlaamoissa 74 174 mk. Liitosalueen osalle tulleet vastaavat kustannukset olivat urheilukenttien kunnossapito 1 940 637 mk, kelkkamäet 184 054 mk, Lauttasaaren pujottelumäki 35 788 mk, luistintradat 1 134 663 mk ja Käpylän ravirata 52 535 mk.

V:n 1947 tai aikaisempien vuosien talousarvioihin sisältyvillä määrärahoilla suori-tettiin mm. seuraavat urheilulaitteiden uudistyt: Raviradan yleisurheilukentän kunnosta-misen jatkaminen 1 718 320 mk, Munkkiniemen urheilukentän kunnostamisen jatkami-nen 1 643 011 mk, koripallopelialueen järjestäminen Pitäjänmäelle 69 320 mk, Pakilan urheilukentän kunnostaminen 374 299 mk, Pakilan koripallopelialueen kunnostaminen 122 874 mk, Tapanilan urheilukentän rakennustöiden jatkaminen 1 198 209 mk, pie-noisluistintratojen järjestäminen liitosalueelle 60 067 mk, Herttoniemen hyppyrimäen valaistuksen järjestäminen 213 787 mk, Vallilan urheilukentän viereisen leikkikentän kunnostaminen 60 474 mk, Käpylän koripallokentän pintakerroksen kunnostaminen 30 566 mk, pienoisluistintratojen pukusuojien rakennustöiden jatkaminen 66 999 mk, Haagan leikkikentän tasoitustöiden jatkaminen 1 512 763 mk, Lauttasaaren Pyrinnön kentän tasoitustöiden jatkaminen 423 709 mk, kelkkamäkien rakentaminen 76 848 mk, jääkiekkoalueen aidan rakentaminen 18 897 mk, Kaivopuiston ravintolan edustan pie-noisluistintradan valaistuslaitteiden kunnostaminen 15 464 mk, Kaisaniemen verkkopallo-kentän laajentamistöiden loppuunsaattaminen 61 625 mk, uimastadionin väliaikaisten rakennustöiden suorittaminen 151 735 mk, velodromilta Käpylään vievän soratien ra-kennustöiden loppuun saattaminen 39 896 mk ja velodromin ympärysaidan (osan) ra-kentaminen 460 116 mk.

V:n 1948 talousarvion ennakkomäärärahalla ja työhön myönnettyllä lisämäärärahalla suoritettiin uimastadionin väliaikainen kunnostaminen, ja siihen käytettiin 759 000 mk.

Kaikkiaan oli urheilulaitteiden uudistoihin käytettävissä v:n 1947 ja aikaisempien vuosien talousarvioissa myönnettyjä määrärahoja 16 617 252 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä varoja 758 999 mk eli yhteensä 17 376 251 mk. Näistä käytettiin edellisiä 8 337 863 mk ja jälkimmäisiä 759 000 mk eli yhteensä 9 096 863 mk.

Paitsi edellä mainittuja töitä suoritettiin v:n 1947 talousarviossa myönnettyillä ja aikaisemmilta vuosilta siirtyneillä määrärahoilla mm. seuraavat työt: Kumpulan siirtola-puutarhan salaoituksen korjaus 300 000 mk ja Pakilan siirtolapuutarhan perustamistyöt 4 139 271 mk. V:n 1948 talousarvion ennakkomäärärahoja käytettiin Pakilan siirtola-puutarhan rakentamiseen 1 805 452 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myön-tämiä määrärahoja Yllätys-patsaan pystyttämiseen 22 000 mk, vihannestukkukaupan paikan järjestämiseen 495 000 mk, sirpalesuojan purkamiseen 397 182 mk ja viemärin sekä vesipostien rakentamiseen Töölön torille 156 389 mk.

Kaikkiaan oli näitä erinäisiä töitä varten käytettävissä talousarviossa myönnettyjä määrärahoja 5 398 680 mk, v:n 1948 talousarvion ennakkomäärärahoja 3 700 000 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä varoja 1 410 000 mk eli yhteensä 10 508 680 mk. Näistä käytettiin talousarvion määrärahoja 4 440 038 mk, ennakkomäärä-rahoja 1 805 452 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroja 1 070 571 mk eli yhteensä 7 316 061 mk.

Lisäksi suoritti osasto tilaustöitä kaupungin muille laitoksille, puhelinyhdistykselle ja yksityisille laitoksille ja henkilöille yhteensä 75 352 758 mk:n arvosta.

Betoniputkivalimossa käytettiin kertomusvuonna n. 604 000 kg sementtiä ja valmis-tettiin erilaisia betonituotteita seuraavat määrät: 7 302 kpl erikoisia muhviputkia (4"—18"), 2 540 kpl uurreputkia (60—110 cm), 114 kpl sadevesikaivon osia ja 74 kpl

mittarikaivon osia. Sitä paitsi valmistettiin 1 480 kg kylmänä käytettävää asfalttiliusta. Betoniputkivalimon kustannukset olivat 7 415 188 mk.

Pasilan kivilouhimossa valmistettiin 3 026.6 m 20 cm:n reunakiveä ja kunnostettiin kivenottopaikkaa. Louhimon kustannukset olivat 5 030 739 mk.

Vesilinnan, Tilkan, Tervasaaren ja Herttoniemen sepelimurskaamoissa valmistettiin sepeliä yhteensä 5 882 m³. Valmistuskustannukset olivat 5 594 090 mk.

Tarveaineiden valmistuskustannukset olivat yhteensä 18 040 018 mk.

Kaikkien edellä mainittujen töiden kustannukset olivat, talousarvioon sisältyviä palkkoja ja työntekijäin ja työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain erinäisiä etuja lukuunottamatta, yhteensä 266 061 248 mk.

Puisto-osasto

Puisto-osaston henkilökuntaan kuuluivat kaupunginpuutarhuri, apulaiskaupunginpuutarhuri, työnjohtajien esimies, kasvihuoneenpuutarhuri, taimistopuutarhuri, 7 piiripuutarhuria, 2 toimistoapulaista, 1 ylimääräinen piirtäjä ja talonmies.

Edellä mainituista toimista vakinaistettiin v:n 1947 alussa 1 toimistoapulaisen ja 7 piiripuutarhurin virkaa. Avoinna vuoden vaihteessa oli apulaiskaupunginpuutarhurin virka ja toukokuun 1 p:stä lähtien ylimääräinen piirtäjän virka. Apulaiskaupunginpuutarhurin virkaa kertomusvuonna hoiti työnjohtajien esimies.

Puutarhaharjoittelijoita oli vuoden aikana 16, joille karttui yhteensä 69 harjoittelu-kuukautta. Puistovahteja oli talvella 4, kesällä 20. Vakinaisissa töissä olleiden työntekijäin lukumäärä oli suurin toukokuun ensimmäisellä viikolla, jolloin heitä oli 276 ja pienin maaliskuun ensimmäisellä viikolla, jolloin työssä oli 58 henkilöä. Keskimäärä viikoittain oli koko vuoden aikana 176 henkilöä. Työntekijäin työtuntien määrä oli yhteensä 357 184. Määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verraten 18 133 tunnilla. Työtunneista miehet tekivät 171 257.5, naiset 157 107.5 ja hevosajurit 15 957. Kuorma-autojen työtunteja oli palkkalistoilla 12 862.

Työntekijäin keski-ikä oli huomattavan korkea, miesten 49 ja naisten 50 vuotta. Korkean keski-ian johdosta työntekijäin työteho oli luonnollisesti suhteellisen alhainen. Tähän vaikutti lisäksi töissä olleiden työntekijäin sairaallosuudet. Sairaustapauksia, tapaturman aiheuttamat poissaolot mukaanluettuina, oli kaikkiaan 155 eli 42.5 % työssä olleiden työntekijäin lukumäärästä. Vertailun vuoksi mainittakoon, että katurakennusosastolla vastaava prosentti v. 1944 oli 9.6. Sairaita henkilöitä oli 112 ja sairauslomalla oleville maksettiin palkkoja yhteensä 619 017 mk. Lieviä tapaturmia sattui 13, joten tapaturmaprosentti oli 3.6.

Kesälomaa nautti kertomusvuonna 251 työntekijää yhteensä 3 629 päivää. Lomarahaa maksettiin heille yhteensä 1 396 726 mk.

Hautausapua maksettiin kahdelle perikunnalle yhteensä 18 270 mk.

Osastolle tuli kaikkiaan 280 kirjelmää ja osastolta lähti 171 kirjelmää.

Maksumääräyksiä kirjoitettiin 481 kpl.

Talvitöinä korjattiin lavaikkunoita ja paperikoreja, kunnostettiin työkaluja sekä valmistettiin ja maalattiin lasten hiekkalaatikoita. Katupuiden latvusten harvennusta sekä pensaiden nuorennusleikkausta suoritettiin kertomusvuoden alussa tavallista runsaammin kaikkialla puistoissa.

Kevätyöt käsittivät taimilavojen laskemisen, kasvihuoneissa puistojen kukkaryhmiin tarvittavien taimien monistamisen ja niiden hoitamisen. Käytössä oli kesän aikana lantapohjaisia lavoja 465 ikkunaa, putkilavoja 177 ja kylmiä lavoja 158 ikkunaa kaupunginpuutarhassa ja 179 ikkunaa Talin taimistossa.

Puistojen puhdistus aloitettiin maan sulattua huhtikuun loppupäivinä. Samanlaisesti siirrettiin puistoihin penkkejä, paperikoreja ja lasten hiekkalaatikoita sekä asetettiin keinut paikoilleen. Nurmikoita tasotettiin ja kylvettiin, käytäviä kunnostettiin sekä kukkaryhmiä ryhdyttiin istuttamaan toukokuun aikana. Kesän aikana suoritettiin tavanomaiset hoitotyöt.

Edellisen vuosien tapaan osasto luovutti vielä perunapalstoja puistoista. Samoin viljeltiin kaupunginpuutarhan alueella ja molemmissa taimistoissa jonkin verran vihanneksia ja perunoita.

Heinä ja ruoho myytiin poliisilaitoksen tallille ja paikkakunnan ajureille.

Keväällä oli kukkaryhmissä edellisenä syksynä istutetut lahjoituksina saadut kukkasipulit. Lisäksi istutettiin kevätkukkia 1 300 kpl. Kesäkukkia ja niihin verrattavia taimia istutettiin 58 puistoon yhteensä 62 379 kpl. Koristepuita ja pensaita istutettiin vanhojen täydennykseksi 42 eri puistoon 5 000 kpl ja 4 uuteen puistikkoon yhteensä 1 233 kpl. Monivuotisia kukkakasveja istutettiin 6 266 kpl.

Kasvitautilien ja tuholaisien torjunta rajoittui kasvihuonekasveihin, kaupunginpuutarhan omenapuihin ja joihinkin avomaalle istutettuihin ryhmäkukkiin.

Kasvihuoneitten polttoainekulutus oli kertomusvuonna 1 471 m³ halkoja ja 15.5 tonnia koksia.

Vedenkulutus oli harvinaisen vähäsateisen kesän takia edellistä vuotta suurempi, vesilaskujen mukaan 25 000 m³, vaikka Kaisaniemen lammikko, jonka vedenkulutus on huomattavan suuri, oli koko kertomusvuoden ajan kuivana.

Ruokamultaa ajettiin puistoihin 14 795 m³. Lasten hiekkalaatikoita varten ostettiin 411 m³ hiekkaa ja käytäväSORAA hankittiin 604 m³. Lantaa ostettiin poliisilaitoksen tallista 1 800 m³ ja teurastamolta 417 m³.

Rakennustoimiston konepajassa korjattiin ja maalattiin 561 puistopenkkiä. Kalustoluettelon mukaan oli penkkejä 2 548 kpl.

Istutuksiin kohdistuneita vahingontekoja todettiin 207 tapausta, joista suurin osa näpistelyjä tai varkauksia. Autot ajoivat poikki 7 kujanpepuuta, joiden keskihinta oli 5 000 mk kpl.

Varsinaiset istutusten korjaus- ja kunnossapitomenot olivat kertomusvuonna yhteensä 23 444 781 mk, mikä määrä jakautui eri momenteille seuraavasti: puistot ja istutukset 11 822 530 mk, erinäisten kaupungin laitosten istutukset 729 854 mk, sopimuksen perusteella hoidettavat istutukset 865 098 mk, säilytysvajojen ja kaupunginpuutarhan rakennusten vuokrat 270 872 mk, kaupunginpuutarhan kasvihuoneitten ja asuinrakennusten polttoaineet 1 380 675 mk, kaupunginpuutarhan valaistus 10 921 mk, kaupunginpuutarhan huoneistojen lämmitys ja siivoaminen 46 172 mk, talvipuutarha 229 574 mk, taimistojen hoito 1 291 747 mk, puistovartijoiden palkkaus 1 448 061 mk, istutusten ja kasvihuoneiden veden kulutus 357 903 mk, puisto- ja puutarhakalusto 1 684 242 mk, mullan valmistus ja lannan hankinta 420 896 mk, vanhojen nurmien ja käytävien uudistus 2 319 202 mk satunnaiset istuttamis- ja puhdistustyöt kaupunginhallituksen määräyksen mukaan 117 522 mk ja liitosalueen istutusten kunnossapito 449 513 mk.

Satunnaisia istuttamis- ja puhdistustöitä varten myönnettyä määrärahaa käytettiin seuraavasti: ent. suojeluskuntatalon ympäristön kunnostamiseen 24 600 mk, lentokentän hallintorakennuksen ympäristön istutuksia varten 44 963 mk, säätytalon puistikon leikkipaikan rakentamiseen 23 299 mk ja Eläintarhantien tontilla n:o 6 suoritettuihin raivaustöihin 24 660 mk.

Talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokassa oli istutuksia varten varattu kaikkiaan 5 510 000 mk ja käytettiin 5 657 858 mk. Tästä summasta jäi kuitenkin erinäisistä syistä kokonaan käyttämättä Kaarlen- ja Castréninkadun kulman kuntoonpanoa varten varattu 208 000 mk. Muut menot jakautuivat seuraavasti: Torkkelin- ja Pengerkadun välisen korttelissa n:o 334 olevan puistoalueen kunnostaminen istutuskuntoon 1 407 846 mk, Krematorion ja Etel. Hesperiankadun välisten alueiden kunnostaminen 583 129 mk, mitä työtä ei kuitenkaan ehditty ennen pakkasten tuloa saada loppuun suoritetuksi, Helsingin kaupungin puistotalojen leikkipaikat ja nurmikoiden perustaminen 584 163 mk, Tuberkuloosisairaalan istutusten järjestely 220 000 mk, jotka käytettiin alueen nurmikoiden uusimiseen sekä pensaiden ja monivuotisten kasvien istuttamiseen, Kulosaaren kirkon ja Kulosaarentien välisen puistikon kuntoonpano 141 822 mk, mitä perustamistöitä ehdittiin suorittaa varsin vähän, Toukolan niityn järjestely puistoksi 2 096 355 mk, mitkä työt voitiin aloittaa vasta syksyllä, joten kylvö sekä osa istutustöistä jäi kevääseen, Malmin sairaalan istutusten raivaus ja kunnostaminen 118 355 mk, Mannerheimintien lehmusrivien täydentäminen 86 424 mk, Alppilan lintulammikon korjaaminen 42 894 mk, Kolmikulman kunnostaminen 286 318 mk, mitkä työt jäivät keskenereisiksi puistoon rakennettavaan lammikkoon tarvittavan sementin puuttuessa, ja kaupungin puutarhan kukkamuurin korjaaminen 90 553 mk.

Paitsi edellä mainittuja menoarvion sisältyvillä määrärahoilla tehtyjä töitä, suoritettiin vielä kertomusvuoden aikana töitä kaupungin eri laitosten tilauksesta sekä kaupunginvaltuuston erikseen myöntämillä varoilla punaisten haudan kunnostaminen Huo-

palahdessa. Kustannukset näistä töistä jakaantuivat seuraavasti: punaisten haudan kunnostaminen 51 914 mk, katuosaston laskuun Tähtitorninmäen puistossa kanaalin kaivuusta johtuvien tasoitus- ym. töiden suorittaminen 26 058 mk, puiden siirtäminen Mäkelänskadulla 4 110 mk, sähkölaitoksen laskuun puiden karsiminen 20 142 mk, talorakennusosaston laskuun kulkutautisairaalan lasten tarkastuspaviljongin ympäristön kunnostaminen ja istutustöiden suorittaminen 594 580 mk, Helsingin kaupungin teurastamon laskuun karjapihojen siistiminen 11 200 mk, varasto-osaston laskuun erilaisten koristelutöiden suorittaminen 18 714 mk, urheilu- ja retkeilylautakunnan laskuun istutustöiden suorittaminen Pihlajasaareissa 1 187 mk, Nikkilän sairaalan istutusten kunnostaminen 94 537 mk ja Muinaistieteellisen toimikunnan ja Ehrensverd-seuran tilauksesta ja laskuun raivaus- ja puhdistustöiden suorittaminen Suomenlinnassa Piperin puistossa ja eräillä linnakkeilla 1 011 485 mk.

Edelliseltä vuodelta siirtyi kertomusvuodelle uudistymäärärahoja 2 682 322 mk. Tästä määrästä jäi kokonaan käyttämättä 649 000 mk, joka oli varattu leikkikentän perustamista varten Siltasaaren kärkeen. Lopullisesti valmistui Munkkiniemenkadun ja Mäntytien kulmaan pieni puisto, johon määrärahat oli myönnetty v. 1946.

Myönnettyt määrärahat olivat yleensä sangen niukat ja jo heinäkuussa oltiin pakotettuja anomaan lisämäärärahaa mm. kunnossapito- ja taimistomenoihin. Ylitysoikeuksia ja lisämäärärahoja myönnettiin kunnossapitotileille 5 641 625 mk sekä tuottamattomien pääomamenojen tileille yhteensä 688 743 mk, säästöä jäi kunnossapitotileille 133 765 mk ja tuloa tuottamattomille pääomatileille 540 885 mk.

Myynti kaupunginpuutarhasta tuotti yhteensä 1 349 825 mk. Tästä summasta tulee ruukkukasvien ja leikkokukkien osalle 873 668 mk, taimistotuotteiden osalle 38 812 mk, vihannesten osalle 37 784 mk, juurikasvien osalle 5 471 mk, pikkutaimien osalle 8 320 mk. Kasvien vuokraus tuotti 122 030 mk ja ruohon ja heinän myynti 141 429 mk. Vahingonkorvauksia perittiin 34 955 mk. Lantaa ja multaa myytiin 68 585 mk:lla. Muita sekalaisia tuloja oli 18 772 mk.

Vuoden lopussa oli talvipuutarhassa kasveja 3 393 kpl, kasvihuoneissa, kellarissa, kylmissä lavoissa ja kastissa 43 467 kpl. Talin ja Reijolan taimistoissa oli istutuskelpoisia puita ja pensaita 30 748 kpl ja edelleen kehitettäviä puita ja pensaita 29 164 kpl sekä 54 778 kpl perennoja.

Varasto-osasto

Varasto-osaston päätoimiston henkilökuntaan kuuluivat varastopäällikkö, apulaisvarastopäällikkö, osastokamreeri, kirjanpitäjä, inventoija sekä 7 vakinaista ja 1 ylimääräinen toimistoapulainen. Osastokamreerin virkaan, joka perustettiin syyskuun 3 p:nä 1947, nimitettiin Y. J. Määttänen marraskuun 16 p:stä lukien. Ylimääräiset toimistoapulaiset U. O. Kuokkanen, E. Tuunanen, T. S. Liikaluoma ja M. I.-L. E. Nyström nimitettiin vakinaisiksi toimistoapulaisiksi tammikuun 1 p:stä lukien. Ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi otettiin syyskuun 16 p:nä S. K. Kurkela.

Malminkadun 5:ssä olevassa päävarastossa oli varastonhoitaja, apulaisvarastonhoitaja, varastoesimies, varastokirjuri ja 1 vakinainen sekä 2 ylimääräistä toimistoapulaista. Vakinaiseksi toimistoapulaiseksi nimitettiin tammikuun 1 p:stä lukien ylimääräinen toimistoapulainen I. G. Z. Öhman. Ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi otettiin O. Purmonen maaliskuun 1 p:stä ja M. Kivi kesäkuun 1 p:stä lukien. Kun toimistoapulainen Purmonen erosi osaston palveluksesta syyskuun 28 p:nä otettiin hänen tilalleen ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi O. I. Palasvirta marraskuun 22 p:stä lukien. Kussakin sivuvirastossa, Hakaniemessä, Ruoholahdessa, Toukolassa, Töölössä, Herttoniemessä ja Maunulassa toimi esimiehenä varastoesimies ja hänellä oli apuna tarpeellinen määrä varastomiehiä. Puhtaanapito-osaston hallussa olleen varaston siirtyessä varasto-osaston haltuun tammikuun 1 p:nä sen esimiehenä toimineen varastoesimiehen virka siirtyi myös osastolle sanotusta päivästä lukien.

Korjauspajassa oli korjauspajainsinööri, apulaisinsinööri, 2 piirtäjää, toimistoesimies, 3 toimistoapulaista, 2 työnjohtajaa, 4 esimiestä, 2 konetarkastajaa sekä tuntikirjuri. Väliaikaisena korjauspajainsinöörinä toiminut insinööri L. O. Lehtonen erosi korjauspajan palveluksesta toukokuun 1 p:nä, jolloin hänen tilalleen tuli apulaisinsinööri E. Galle, kunnes yleisten töiden lautakunta kesäkuun 11 p:nä nimitti insinööri E. T. A.

Lammisen yhden vuoden koeajaksi korjauspajainsinööriin virkaan elokuun 1 p:stä lukien. Toimistoapulainen W. Wickberg erosi osaston palveluksesta tammikuun 15 p:nä ja hänen tilalleen nimitettiin H. E. Hukkinen tammikuun 16 p:stä lukien. Korjauspaja III ylimääräisen työnjohtajan virkaan nimitettiin työnjohtaja O. K. Lahtinen marraskuun 1 p:stä lukien. Korjauspajan ylimääräisiksi esimiehistä nimitettiin tuntipalkalla olleet korjauspajan esimiehet R. J. Hakala, H. Hurtti, O. Kankuri ja H. Mustonen ja korjauspajan konetarkastajiksi tuntipalkalla olleet F. V. Ahokas ja N. M. Salenius joulukuun 1 p:stä lukien. Ylimääräiseksi tuntikirjuriksi nimitettiin tuntipalkalla ollut tuntikirjuri V. Pennanen lokakuun 1 p:stä lukien.

Korjauspajan tuotantokomiteaan yleisten töiden lautakunta määräsi kokouksessaan joulukuun 22 p:nä 1947 työnantajan edustajiksi yleisten töiden lautakunnan jäsenen V. Laitisen, kaupungininsinööri A. G. Linnavuoren ja insinööri T. A. Lammisen sekä heidän henkilökohtaisiksi varamiehikseen vastaavasti lautakunnan jäsenen V. Riipisen, katurakennuspäällikkö W. Starckin ja insinööri E. Gallen. Työntekijät valitsivat edustajikseen puuseppä J. Aavakosken, sorvaaja A. Lindqvistin, viilaaja V. Vanhasen, auton asentaja U. Sipiläisen ja peltiseppä Y. Kankkusen sekä heidän varamiehikseen sähköasentaja U. Kallisen, auton asentaja P. Makkosen, konetyöntekijä A. Sirenin, viilaaja U. Leppäsen ja peltiseppä E. Naukkarisen. Toimihenkilöt valitsivat edustajikseen toimistoesimies N. V. Nyströmin ja esimies H. Hurttan sekä heidän varamiehikseen työnjohtaja J. Kivistön ja piirtäjä T. Mattilan.

Osasto hankki kertomusvuoden aikana rakennustoimiston tarvitsemat tarveaineet, työkonet ja työkalut sekä hoiti näiden tarvikkeiden varastoja ja korjauspajaa. Edellä mainitun Malminkadun 5:ssä olevan päävaraston lisäksi oli sivuvarastoja Ruoholahdessa, Hakaniemessä, Töölössä, Toukolassa, Herttoniemessä ja Maunulassa.

Kertomusvuoden aikana olivat tärkeimmät rakennusaineet edelleen säännöstelyalaisia. Sementtiä, rautaa, nauvoja ja tiiliä oli vaikea saada riittävästi. Naula- ja sementtipula oli ajoittain niin vaikea, että syntyi häiriöitä säännöllisessä työskentelyssä. Sahattuun puutavaraan nähden rakennustoimisto oli kertomusvuonna omavarainen. Herttoniemen Saha oy:n kanssa 1946 lopulla tehdyn sopimuksen mukaisesti sahattiin mainitulla sahalla kertomusvuoden aikana huomattavia määriä rakennustoimiston tukkeja. Yhtiö ei kuitenkaan voinut täyttää sahausopimustaan v:n 1947 aikana, kuten alkuperäinen sahausopimus edellytti, vaan huomattava määrä tukkeja jäi mereen talvehtimaan vuoden päättyessä. Maunulan kansanasunnot oy:n ja rakennustoimiston välisen sopimuksen nojalla osasto otti haltuunsa Maunulassa olevan 1-raamisen sahalaitoksen ja täällä sahattiin kertomusvuoden aikana 1 323 std. puutavaraa. Näiden kahden sahan tuotto riitti tyydyttämään rakennustoimiston koko sahatun puutavaran tarpeen.

Tammikuun 1 p:nä 1947 oli varastossa rakennusaineita ja muita tarvikkeita 40 173 119 mk:n arvosta. Vuoden aikana niitä ostettiin 159 356 747 mk:n arvosta ja annettiin käytettäväksi 113 384 138 mk:n arvosta. V:lle 1948 siirtyneen rakennusaineiden ja tarvikkeiden arvo oli 86 145 728 mk.

Korjauspajassa suoritettut työt ja varastosta annettujen tavaroiden määrät jakaantuvat rakennustoimiston eri osastojen, kaupungin muiden laitosten sekä valtion ja yksityisten kesken raha-arvon mukaan laskien seuraavasti:

	Korjauspaja- töiden raha-arvo, mk	Varastosta luovutettujen tarveaineiden raha-arvo, mk
Rakennustoimisto	10 513	260 380
Talorakennusosasto	5 470 798	27 107 196
Katurakennusosasto	3 044 074	40 801 784
Puisto-osasto	575 637	638 749
Varasto-osasto	12 221 377	4 342 542
Puhtaanapito-osasto	—	11 108 076
Korjauspaja	—	6 422 539
Satamalaitos	2 973 705	14 215 590
Muut kaupungin laitokset	3 351 435	3 374 418
Yksityiset ja valtio	632 962	5 112 864
Yhteensä	28 280 501	113 384 138

Vuoden aikana oli osastolla vuokratuloja lainatuista työkaluista, työkoneista ja li-puista 2 466 255 mk.

Osaston kirjediaarion mukaan saapui osastolle kertomusvuonna 1 914 kirjettä ja lä-hetettiin 1 144 kirjettä.

P u h t a a n a p i t o - o s a s t o

Joulukuun 31 p:ään 1946 puhtaanapitolautakunnan alaisena toiminut puhtaanapito-laitos yhdistettiin tammikuun 1 p:stä 1947 alkaen osastona rakennustoimistoon. Osaston toimintaan tämä muutos ei sanottavammin vaikuttanut. Entinen puhtaanapitolaitoksen tilivirasto lakkautettiin ja sen tehtävät siirtyivät rakennustoimiston tilivirastolle. Sa-maten siirrettiin varasto varasto-osaston alaiseksi. Puhtaanapitolaitoksen viroista siir-rettiin 3 toimistoapulaisen virkaa ja lähetti tilivirastolle ja varastoesimiehen virka va-rasto-osastolle. Varastokirjanpitäjän virka jäi vielä kertomusvuodeksi puhtaanapito-osastolle. Varsinaisiin puhtaanapitotöihin liittäminen ei aiheuttanut mitään muutoksia.

Puhtaanapito-osaston tehtävänä oli huolehtia kaupungille kuuluvien katujen ja tei-den, yleisten paikkojen ja satama-alueiden puhtaanapidosta, yleisistä mukavuuslaitok-sista, jätteiden kaatopaikoista sekä talvikaudeksi järjestetyistä lumenkaatopaikoista. Lisäksi osasto yksityisten talonomistajien kanssa solmittujen sopimusten perusteella otti huolehtiakseen heille kuuluvista katupuhtaanapitovelvollisuuksista sekä jätteiden poiskuljettamisesta talojen pihoilta.

Osaston toiminta jakaantui seuraaviin osastoihin: toimisto, katupuhtaanapito-osasto-kiinteistöpuhtaanapito-osasto, johon kuuluvat yleiset mukavuuslaitokset ja jätteiden kaatopaikat, sekä auto- ja työkalukorjaamot.

Toimisto. Toimistossa oli kertomusvuonna seuraavat virat: osastonpäällikkö, apu-laispäällikkö, joka toimi tarkastajana, yksi insinööri, katu- ja kiinteistöpuhtaanapidon esimies, osastokamreeri, varastokirjanpitäjä, toimentaja, 3 toimistoapulaista, vahti-mestari ja siivooja. Yksi toimistoapulaisen viroista oli avoinna ja sitä hoiti puhtaanapito-laitoksen entinen kirjanpitäjä, jonka virka kertomusvuonna lakkautettiin. Yksi toimisto-apulainen erosi osaston palveluksesta lokakuun 1 p:nä ja avoimeksi tullut virka täytet-tiin marraskuun 16 p:nä. Kesälomien aikana oli osastolla kolmen kuukauden aikana yli-määräinen toimistoapulainen palveluksessaan. Toimistohenkilökunnasta oli kaksi hen-kilöä sairaslomalla yhteensä 227 päivää.

Osastolle saapui 271 kirjelmää, joista kaupunginhallitukselta 16, kaupungininsinöö-riltä ja rakennustoimiston muilta osastoilta 178, kaupungin muilta virastoilta 48, valtion virastoilta 6, muilta kunnilta 5 ja yksityisiltä 18. Osastolta lähetettiin 223 kirjelmää, joista kaupunginhallitukselle 7, kaupungininsinöörille ja muille osastoille 143, kaupungin muille virastoille 28, valtion virastoille 24, muille kunnille 7 ja yksityisille 14.

Osastolle saapui 1 740 laskua ja annettiin 1 570 sairausavustusta, kesälomaa tai lopputiliä koskevaa maksumääräystä. Suoritetuista puhtaanapitotöistä annettiin 11 809 ja myydyistä jätteistä 387 laskua.

Katupuhtaanapito-osasto. Katupuhtaanapitoon nähden oli kaupunki jaettu 11 puh-taanapitopiiriin siten, että 13, 14, 15 ja 16 kaupunginosat sekä Pasila ja Munkkiniemi kuuluivat ensimmäiseen piiriin, 4 ja 20 kaupunginosat paitsi Jätkäsaari toiseen piiriin, 5 ja 6 kaupunginosat ja puolet 7 kaupunginosasta kolmanteen piiriin, 3 kaupunginosa, puolet 7 kaupunginosasta ja 9 kaupunginosa neljanteen piiriin, 1, 2 ja 8 kaupunginosat viidenteen piiriin, 10, 11 ja 12 kaupunginosat kuudenteen piiriin, 21, 22, 23, 25 ja 26 kaupunginosat sekä Oulunkylä seitsemänteen piiriin, Jätkäsaari kahdeksanteen piiriin, Kulosaari ja Herttoniemi yhdeksänteen piiriin, Haaga kymmenenteen piiriin ja Lautta-saari yhdeksentoista piiriin.

Puhtaanapitotöiden valvonnasta huolehti 7 sääntöpalkkaista ja 9 tilapäistä työnjoh-tajaa. Työssä olleiden työntekijäin keskimääräinen luku viikkoa kohden oli seuraava:

	Kesällä	Talvella
Puhtaanapitotyöntekijöitä, miehiä	125	260
» naisia	9	72
Autonkuljettajia, kaupungin autoin	11	13
» omine autoineen	2	15

	Kesällä	Talvella
Ajureita, kaupungin hevosin	1	1
» omine hevosineen	—	13
Yhteensä	148	374

Työntekijäin lukumäärä oli suurin maaliskuun 9 ja 15 p:n välisellä viikolla, jolloin se nousi 594:ään, ja pienin kesäkuun 22 ja 28 p:n välisenä aikana, jolloin se oli 131.

Katupuhtaanapito-osaston työnjohtajista oli 2 kertomusvuonna sairaslomalla yhteensä 43 päivää. Työntekijöiden keskuudessa oli sairaustapausten lukumäärä 322, niistä 9 sattuneen tapaturman johdosta. Menetettyjen työpäivien luku oli 3 595. Eläkkeelle siirtyi 3 työntekijää ja 2 työntekijää kuoli.

Kanta-Helsingin alueella oli osastolla 324 sopimusta yksityisten katuosuuksien puhtaanapidosta. Näiden katuosuuksien yhteinen pinta-ala oli 374 500 m². Lisäksi huolehdittiin 97 kaupungin omistaman talon puhtaanapidosta, joiden katuosuuksien pinta-ala oli 160 150 m². Kaivopuistossa ja 6 kaupunginosan huvila-alueella huolehti osasto katupuhtaanapidosta rakennusjärjestyksen mukaan ilman sopimuksia. Kustannukset jaettiin tontinomistajien kesken tonttien pinta-alan mukaisessa suhteessa. Tämä puhtaanapito käsitti 41 275 m². Vielä huolehti osasto Munkkiniemessä 162 kiinteistön katuosuiden auraamisesta ja hiekoittamisesta talvisin. Munkkiniemessä hoidettu pinta-ala oli 40 860 m². Osaston hoidossa oleva kokonaispinta-ala oli n. 3 milj. m².

Kesätyöt suoritettiin yksinomaan käsivoimin, kun osaston automaattisesti kerääviin lakaisukoneisiin ei saatu harjoja. Kauppatorien puhdistuksessa käytettiin huuhteluautoja. Huuhteluun käytettiin 6 597 m³ vettä. Katurikkoja kerättiin ja kuljetettiin kaatopaikoille yhteensä 19 948 m³.

Talvityöt tuottivat osastolle suuria vaikeuksia. Osaston aurauskalusto ja tiehöylät olivat sotavuosien jälkeen hyvin heikossa kunnossa ja uusia työkoneita ei kertomusvuonna onnistuttu saamaan. Jalkakäytävien ja myös ajoteiden tasotustyöt oli suoritettava melkein yksinomaan käsivoimin.

Lunta kuljetettiin osaston toimesta 82 991 m³ autoilla ja 22 609 m³ hevosilla eli yhteensä 105 600 m³. Lumenkaatoa varten oli järjestetty 10 kaatopaikkaa eri puolille kaupunkia. Jalkakäytävien, kadunristeysten sekä mäkisten katujen hiekoittamiseen käytettiin 7 731 m³ katuhiekkaa.

Kiinteistöpuhtaanapito-osasto. Kiinteistöpuhtaanapito-osaston toiminta oli jaettu kolmeen piiriin. Itäinen piiri käsitti Pitkäsillan pohjoispuolella ja rautatiealueen itäpuolella olevat kaupunginosat. Piiriasema oli Kyläsaaren luona. Täällä kuormattiin rautatievaunuihin maaseudulle myydyt jätteet. Aseman yhteydessä oli myös sulatusvaja, missä talvisin jäätyneet makkiastiat sulatettiin. Läntinen piiri käsitti Pohj. Rautatiekadun pohjoispuolella ja rautatiealueen länsipuolella olevat kaupunginosat sekä Kruununhaan ja Katajanokan. Piiriasema oli kaatopaikan yhteydessä Pikku-Huopalahden rannalla. Eteläinen piiri käsitti eteläiset kaupunginosat. Piiriasema oli kertomusvuonna Jätkäsaarella, mutta siirrettiin vuoden lopussa Kampin alueelle toisen katupuhtaanapitopiirin piiriaseman yhteyteen.

Työn valvonnasta huolehti 3 sääntöpalkkaista ja 4 ylimääräistä työnjohtajaa.

Työssä olleiden työntekijäin lukumäärä oli viikkoa kohden keskimäärin seuraava:

Autonkuljettajia kaupungin autoin ...	54	Vaunu- ja kasamiehiä.....	5
» omine autoineen ...	22	Vartijoita	5
Ajureita omine hevosineen	2	Mukavuuslaitosten siivoojia	7
Auton apumiehiä	80	Yhteensä	175

Kiinteistöpuhtaanapito-osaston työnjohtajista oli 3 kertomusvuonna sairaslomalla yhteensä 93 päivää. Työntekijäin keskuudessa oli sairaustapausten lukumäärä 126, niistä 11 tapaturmia. Menetettyjen työpäivien lukumäärä oli 1 369. Eläkkeelle siirtyi yksi työntekijä.

Puhtaanapidettävien kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten lukumäärä oli kertomusvuonna seuraava:

Kaupungin kiinteistöt:

Yksityiset kiinteistöt:

Talot, vuosisopimukselliset	107	Talot, vuosisopimukselliset	2 216
» ylimääräiset	27	» ylimääräiset	146
Yleiset käymälät	28	Uudisrakennukset	17
» vedenheittopaikat	61		

Hajoituskaivojen normaalityhjennys suoritettiin 838 talossa. Perinpohjainen tyhjennys kaivon korjausta varten toimitettiin 75 talossa. Sitä paitsi tyhjennettiin 138 sadevesikäivä.

Jätteiden kuljetus. Kertomusvuonna kuljetettu jätemäärä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Laatu	Kaatopaikoille täyteen	Tilanomistajille kaupungin läheisyyteen	Kuormattu ostajien ajoneuvoihin	Kuormattu rautatievaunuihin	Yhteensä
	m ³				
Rikkoja, talous ja paperijätteitä	187 330	6 752	—	20 298	214 380
Makkilantaa	—	2 405	501	—	2 906
Hajoituskaivojätteitä	—	1 804	—	307	2 111
Tuhkaa	11 510	—	—	—	11 510
Rakennus- ym. jätteitä	171	—	—	—	171
Yhteensä	199 011	10 961	501	20 605	231 078

Osaston toimesta kuljetettiin Tuomarinkylään ja kuopattiin siellä 206 raatoa, nimittäin 166 koiraa, 33 kissaa, 3 hevosta, 1 lehmä, 1 hirvi, 1 sika ja 1 lammas.

Hevonen. Alueliitoksen yhteydessä siirtyi osaston käyttöön Kulosaaresta hevonen. Sen suorittama työtuntimäärä oli 2 337 tuntia, josta 1 581 tuntia kului jätteiden kuljetukseen ja 409 tuntia katupuhtaanapitotöihin; lisäksi suoritettiin aurausta ja hiekoitus-töitä. Hevosen ruokintaan käytettiin 5 590 kg heiniä.

Korjaamo. Korjaamo käsitti yleisen työkalukorjaamon, auto- ja rengaskorjaamot, pajan ja maalaamon. Korjaamon töitä johti sääntöpalkkainen esimies apunaan tilapäinen tuntikirjuri. Työntekijöitä oli korjaamoissa yhteensä 44, joista 34 ammattimiestä, 8 apu-työntekijää ja 2 naista. Korjaamon työntekijäin keskuudessa sattui 60 sairaustapausta, niistä 30 tapaturmaa. Menetettyjen työpäivien luku oli 786. Yksi työntekijä siirtyi eläkkeelle. Korjauspajan esimiehen valvontaan kuuluivat myös osaston Mannerheimintien varrella olevat autotallit sekä talosta Hämeentie n:o 92 vuokrattu autotalli. Osaston käytössä oli moottoriajoneuvoja kertomusvuoden lopussa seuraavasti: 59 kuorma-autoa, 8 kasteluautoa, 5 lakaisukonetta, 5 tiehöylää, 1 kaivontyhjennysauto, 1 henkilöauto ja 1 moottoripyörä.

Autojen korjauskustannukset nousivat kertomusvuonna 3 063 636 mk:aan ja poltto-ainekustannukset 4 897 812 mk:aan.

Menot ja tulot. Puhtaanapito-osaston töitä varten oli kertomusvuoden talousarvion yleisten töiden määrärahoihin merkitty kanta-Helsingin katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapitoa varten 21 854 000 mk ja liitosalueen katujen ym. puhtaanapitoa varten 1 256 000 mk, satama-alueiden puhtaanapitoa varten 3 306 825 mk, sopimusten mukaista katupuhtaanapitoa varten 5 848 140 mk, yleisiä mukavuuslaitoksia, kuorma-asemia ja kaatopaikkoja varten 3 269 520 mk ja sopimusten mukaista kiinteistöpuhtaanapitoa varten 20 350 714 mk. Määrärahat eivät kuitenkaan riittäneet, vaan menot nousivat vastaavasti 32 726 375 mk:aan, 3 822 896 mk:aan, 6 356 231 mk:aan, 9 791 910 mk:aan, 4 994 827 mk:aan ja 40 015 043 mk:aan.

Huomattavat ylitykset johtuivat osaksi työpalkkojen korottamisesta, osaksi arvaamattomista lumitöistä vuoden lopussa ja jätemäärän lisääntymisestä sekä siitä, että kuljetuskustannukset talousarviota laadittaessa arvioitiin liian alhaisiksi. Lisämäärärahaa myönnettiin pääasiallisesti palkkojen korottamisen johdosta yhteensä 19 256 072 mk ja ylitysoikeutta käytettiin yhteensä 22 566 012 mk.

Osaston tulot olivat seuraavat: yksityisten katuosuuksien puhtaanapito 6 471 876 mk, kaupungin kiinteistöjen katuosuuksien puhtaanapito 2 990 500 mk, yksityisten kiinteistöjen puhtaanapito 26 153 985 mk, kaupungin kiinteistöjen puhtaanapito 1 751 591 mk, valtionapu maantienjatkeiden talvipuhtaanapidosta 634 762 mk, satama-alueiden puhtaanapito 3 623 600 mk, yleiset käymälät 6 109 mk, jätteiden myynti 656 576 mk ja sekalaiset tulot 186 178 mk.

Sopimuksen mukaisen puhtaanapidon menot olivat yhteensä 49 806 953 mk ja tulot 38 210 706 mk, joten tappio nousi 11 596 247 mk:aan. Työpalkkojen noustessa kertomusvuoden syksyllä, tehtiin esitys puhtaanapitomaksujen korottamisesta 66.6 %, mutta korotettuja maksuja ei saatu hyväksytyksi, joten ne eivät voineet vaikuttaa kertomusvuoden tuloihin.

Tilivirasto

Tiliviraston henkilökunnan muodostivat kamreeri, kirjanpitäjä, apulaiskirjanpitäjä ja 6 toimistoapulaista.

Tilitodistuksia oli v:n 1947 aikana 22 976, laskutuksia 3 161 ja lähetettyjä kirjelmiä 2 212.

Tiliviraston työlaajuus selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Debet, mk	Kredit, mk
Työmäärärahat edellisiltä vuosilta	154 909 820	355 527 916
Kertomusvuoden talousarviotyöt	535 175 679	626 861 152
Kaupunginkassan tilit	1 163 221 841	930 399 191
Kaupungin muiden laitosten tilit	236 277 340	236 277 340
Ylimääräiset työt	262 765 000	249 263 883
Tarveaineet ja korjauspaja	226 095 421	139 949 693
Verohuoltotoimisto	6 471 776	6 471 776
Leski- ja orpoeläkekassa	219 960	219 960
Tuloveronennakko	61 142 428	61 142 428
Menojäämät	27 984 441	59 876 487
Tulojäämät	25 579 630	10 067 418
Rakennustoimiston tulot	62 336 832	86 122 924
Yhteensä	2 762 180 168	2 762 180 168

Rakennustoimiston käsikassan rahanvaihto nousi v:n 1947 aikana 71 066 091 mk:aan.

Tilivirastolle v:n 1947 menoarviossa oli osoitettu määrärahoja yhteensä 2 755 541 mk. Todelliset menot nousivat 2 721 235 mk:aan. Tilapäisen työvoiman määrärahoista jäi säästöä 31 745 mk, painatuksen ja sidonnan määrärahoista 3 099 mk ja tarverahoista 1 871 mk. Korvaus kannannasta sitä vastoin ylitti myönnetyn määrän 2 408 mk.